

**ANKARA KALKINMA AJANSI
YILLIK FAALİYET RAPORU
2020**

ŞUBAT 2021

SUNUŞ

Sosyal, ekonomik ve kültürel bakımdan hızla gelişen ve değişen dünyamızda bölgeler arasındaki rekabet de hızlı bir şekilde artmaktadır. Rekabet, bölgelerin bu yarışta ilerleyebilmesi için daha yenilikçi olmalarını gerektirmektedir. Ankara sadece siyasi başkent değil, yenilikçi anlayışın da başkentidir ve bilgi teknolojilerinin üretim odağı olma yolunda emin adımlarla ilerlemektedir. Diğer taraftan insani ve sosyal kalkınma alanında önemli adımlar atılmaya devam edilmektedir. Bu anlayış çerçevesinde sürdürülebilir kalkınma stratejilerine öncü olmaktadır.

Ajans 2020 yılında da, Ankara Bölge Planı 2014-2023 ve On Birinci Kalkınma Planı 2019-2023'te yer alan öncelikleri değerlendirerek planlama, analiz, koordinasyon ve destek sağlama faaliyetlerini yerine getirmiştir. Bu kapsamda; 2020 Yılı Çalışma Programında yer alan Teknoloji Girişimciliği ve Ticarileşme, Sosyal Yenilik ve Sosyal Kalkınma ve Yeni Nesil Kırsal Kalkınma Sonuç Odaklı Programları ile Kurumsal Dönüşüm ve Yerel Kalkınma Fırsatları başlıkları kapsamında bilim, teknoloji ve yenilikçiliğe dayalı olarak girişimcilik ekosisteminin geliştirilmesi için çalışmalar yapılmıştır. Toplumsal sorunlara çözüm getirmeyi benimseyen sosyal girişimcilik alanında gerekli altyapının oluşturulması ve geliştirilmesi yönünde faaliyetler gerçekleştirilmiştir. Ayrıca sosyoekonomik gelişmişlik bakımından daha geri kalmış alt bölgelerde kırsal girişimciliğin teşvik edilerek bölge içi gelişmişlik farklarının azaltılması önceliklerine yönelik çalışmalar gerçekleştirilmiştir.

Bu kalkınma anlayışı çerçevesinde Ajansımız çalışmalarını uygulamakta ve kurduğu işbirliği mekanizmaları ile bölgesel aktörleri harekete geçirmektedir. Rekabetçi kalkınma stratejileri kapsamında önemli çalışmalar 2020 yılında da yapılmaya devam edilmiştir. Sosyal girişimcilik ekosisteminin bölgede geliştirilmesi için önemli çalışmalar yürütülmüştür. Kırsal kalkınma için oluşturulan kırsal inovasyon yol haritası doğrultusunda tarım ve gıda sektörlerinde teknoloji entegrasyonunun güçlendirilmesi ve yaygınlaştırılmasına yönelik hızlandırıcı program ile kentsel tarım, tarım ve çocuk gibi sürdürülebilir kentsel gelişme ve gıda güvenliği gibi amaçlara yönelik yeni uygulamalara başlanmıştır. Proje teklif çağrılarında projeler, teknik destek, fizibilite desteği ve güdümlü projeler de uygulanmaya devam etmiştir.

Sürdürülebilir kalkınma ancak kurumlar arasında yapılacak etkin iş birliği ile mümkündür. Ajansın “Yaşam kalitesi yüksek, dünya ile rekabet eden, düşünce ve yeniliğin Başkenti Ankara” vizyonu ile bu yöndeki faaliyetlerini bu bilinç ve özveri ile devam ettireceğine dair inancım tamdır. Benimle aynı inancı paylaşan Yönetim Kurulu ve Kalkınma Kurulu üyeleri ile Genel Sekreter ve tüm Ajans çalışanlarına teşekkür ederim.

Vasip ŞAHİN
Ankara Valisi
Ankara Kalkınma Ajansı Yönetim Kurulu Başkanı

SUNUŞ	2
1. GENEL BİLGİLER	4
1.1. Misyon ve Vizyon	4
1.2. Yetki, Görev Ve Sorumluluklar	4
1.3. Ajansa İlişkin Bilgiler	5
1.3.1. Fiziksel Yapı	5
1.3.2. Teşkilat Yapısı.....	6
1.3.3. Bilgi ve Teknolojik Kaynaklar	8
1.3.4. İnsan Kaynakları	11
1.3.5. Sunulan Hizmetler.....	13
1.3.6. Yönetim ve İç Kontrol Sistemi.....	13
2. AMAÇ VE HEDEFLER	16
2.1. Ajansın Amaç ve Hedefleri	16
2.2. Temel Politikalar ve Öncelikler	17
3. FAALİYETLERE İLİŞKİN BİLGİ VE DEĞERLENDİRMELER	17
3.1. Bütçe Uygulama Sonuçları.....	17
3.2. Temel Malî Tablolara İlişkin Açıklamalar	19
3.3. Performans Bilgileri	20
3.3.1. Proje ve Faaliyet Bilgileri	20
3.3.2. Yatırım Destek Faaliyetleri	39
3.3.3. Tanıtım Faaliyetleri (KİB)	48
3.3.4. Ulusal ve Uluslararası Projeler.....	53
4. KURUMSAL KABİLİYET ve KAPASİTENİN DEĞERLENDİRİLMESİ	54
4.1. Üstünlükler ve Zayıflıklar	54
4.1.1. Üstünlükler	54
4.1.2. Zayıflıklar.....	55
4.2. DEĞERLENDİRME	56
5. ÖNERİ VE TEDBİRLER	56

1. GENEL BİLGİLER

1.1. Misyon ve Vizyon

Ankara Kalkınma Ajansı'nın misyonu, Stratejik Plan'da "Sürdürülebilir bölgesel kalkınmayı hızlandırmak ve bölge içi gelişmişlik farklarını azaltmak amacıyla; bölgeye yönelik stratejiler geliştirmek, destekler vermek, iş birliği ve koordinasyon sağlamak, izleme ve değerlendirme ile tanıtım ve iletişim faaliyetlerini yürütmek" olarak belirlenmiştir.

Bu misyonla faaliyetlerini sürdüren Ajans'ın vizyonu ise, "Ankara'yı ekonomik, kültürel ve siyasal açıdan küresel bir başkente dönüştürecek kalkınma stratejilerinin geliştirilmesinde ve hayata geçirilmesinde öncü olmak" olarak benimsenmiştir.

1.2. Yetki, Görev Ve Sorumluluklar

Kalkınma Ajanslarının görev ve yetkilerinin büyük kısmı 08.02.2006 tarihli ve 26074 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 5449 sayılı Kalkınma Ajanslarının Kuruluşu, Koordinasyonu ve Görevleri Hakkında Kanun'un 5.maddesinde sayılmış Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi (Kararname Numarası: 4) Madde 188 ile yeniden düzenlenmiştir. Buna göre Ajans'ın görev ve yetkileri şunlardır:

- a) Yerel yönetimlerin plânlama çalışmalarına teknik destek sağlamak.
- b) Bölge plân ve programlarının uygulanmasını sağlayıcı faaliyet ve projelere destek olmak; bu kapsamda desteklenen faaliyet ve projelerin uygulama sürecini izlemek, değerlendirmek ve sonuçlarını Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'na bildirmek.
- c) Bölge plân ve programlarına uygun olarak bölgenin kırsal ve yerel kalkınma ile ilgili kapasitesinin geliştirilmesine katkıda bulunmak ve bu kapsamdaki projelere destek sağlamak.
- d) Bölgede kamu kesimi, özel kesim ve sivil toplum kuruluşları tarafından yürütülen ve bölge plân ve programları açısından önemli görülen diğer projeleri izlemek.
- e) Bölgesel gelişme hedeflerini gerçekleştirmeye yönelik olarak; kamu kesimi, özel kesim ve sivil toplum kuruluşları arasındaki iş birliğini geliştirmek.
- f) Bölgesel gelişmeye yönelik Ajans'a tahsis edilen iç ve dış kaynaklı fonları bölge plan ve programlarına uygun olarak kullanmak ve kullandırmak.
- g) Bölgenin kaynak ve olanaklarını tespit etmeye, ekonomik ve sosyal gelişmeyi hızlandırmaya ve rekabet gücünü artırmaya yönelik araştırmalar yapmak, yaptırmak, başka kişi, kurum ve kuruluşların yaptığı araştırmaları desteklemek.
- h) Bölgenin iş ve yatırım imkânlarının, ilgili kuruluşlarla işbirliği halinde ulusal ve uluslararası düzeyde tanıtımını yapmak veya yaptırmak.
- i) Bölge illerinde yatırımcıların, kamu kurum ve kuruluşlarının görev ve yetki alanına giren izin ve ruhsat işlemleri ile diğer idarî iş ve işlemlerini, ilgili mevzuatta belirtilen süre içinde sonuçlandırmak üzere tek elden takip ve koordine etmek.
- j) Yönetim, üretim, tanıtım, pazarlama, teknoloji, finansman, örgütlenme ve işgücü eğitimi gibi konularda, ilgili kuruluşlarla iş birliği sağlayarak küçük ve orta ölçekli işletmelerle yeni girişimcileri desteklemek.

- k) Türkiye'nin katıldığı ikili veya çok taraflı uluslararası programlara ilişkin faaliyetlerin bölgede tanıtımını yapmak ve bu programlar kapsamında proje geliştirilmesine katkı sağlamak.
- l) Ajansın faaliyetleri, malî yapısı ve Ajansla ilgili diğer hususların güncel olarak yayınlanacağı bir internet sitesi oluşturmak.

4 no'lu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 194. maddesinde Yönetim Kurulu'nun görev ve yetkileri, 196. maddesinde Genel Sekreter'in görev ve yetkileri, 197. maddesinde ise Yatırım Destek Ofislerinin görev ve yetkileri sayılmıştır. Mevzuatta işaret edilen görev, sorumluluk ve yetkiler ışığında Ankara Kalkınma Ajansı'nın gerçekleştirilmesine katkı sunmaya çalıştığı iki temel amaç vardır. Bunlar, sürdürülebilir bölgesel gelişmenin hızlandırılması ve bölge içi gelişmişlik farklarının azaltılmasıdır.

Sürdürülebilir bölgesel gelişmenin hızlandırılması, kaynakların etkin ve yerinde kullanılması ve yerel potansiyelin harekete geçirilmesi suretiyle gerçekleştirilecektir.

Bölgenin ekonomik ve beşeri sermayesini doğru ve verimli kullanmak, yerel aktörlerin potansiyellerini seferber ederek bölgesel gelişmeyi hızlandırmak ve böylece sürdürülebilir bir bölgesel gelişmeyi sağlamak amaçlanmaktadır.

Sürdürülebilir bölgesel gelişme için gerekli olan en önemli koşul ulusal ve küresel düzeyde rekabet gücüne sahip olmaktır. Bu çerçevede bölgenin yüksek katma değer üretme potansiyeli olan sektörler ile istihdamın artırılmasına katkıda bulunacak sektörlerin ulusal ve küresel ölçekte rekabet kapasitelerinin artırılması ve sürdürülebilirliklerinin sağlanması önemlidir.

Bu bağlamda savunma ve havacılık sanayi, tıbbi cihazlar ve ilaç sanayi ile bilişim sektörleri gibi yüksek katma değer üretme potansiyeline sahip sektörler ve iş ve inşaat makineleri ile tarım ve gıda sanayi gibi emek yoğun ve istihdam artırıcı sektörleri burada anmak mümkündür.

Ajans'ın ikinci temel amacı bölge içi gelişmişlik farklarını azaltmaktır. Bölge içi gelişmişlik farkları esas itibarıyla iki düzeyde ortaya çıkmaktadır. Birincisi merkez-çevre olarak tanımlayabileceğimiz ve mekânsal düzeyde kırsal-kent ekseninde ortaya çıkan sosyoekonomik gelişmişlik farklarıdır. İkincisi, toplumun farklı kesimleri arasında var olan gelişmişlik düzeyine ilişkin farklardır. Bu farkları azaltmak için Ajans az gelişmiş bölgelerde insan kaynağı kapasitesinin ve yatırım olanaklarının geliştirilmesi ile bölgenin hizmetlere erişiminin artırılmasına yönelik çalışmalar yapmaktadır. Toplumun çeşitli kesimleri arasında var olan sosyoekonomik gelişmişlik farklarını azaltmak için de sosyal dışlanma ve dezavantajlı kesimlere karşı duyarlı, sosyal içermeye dayalı faaliyetler ve çalışmalar yürütmektedir.

1.3. Ajansa İlişkin Bilgiler

1.3.1. Fiziksel Yapı

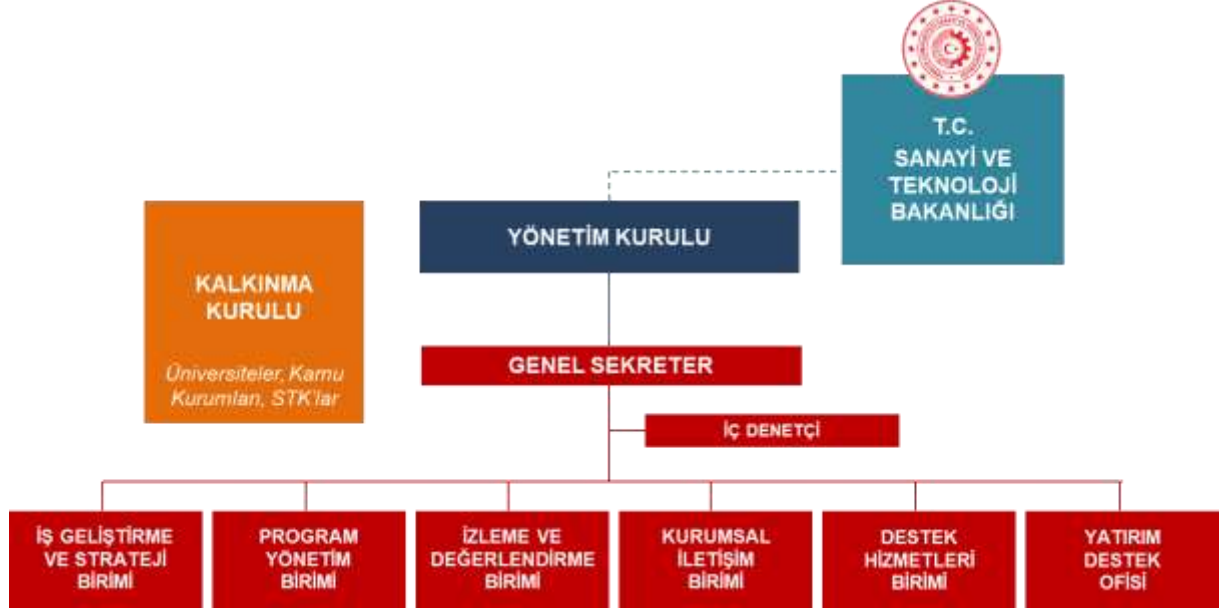
Ajans, 2011 Yılı Temmuz ayından itibaren Aşağı Öveçler Mahallesi 1322. Cadde No: 11 Çankaya/Ankara adresinde yer alan ve kiralama yoluyla temin edilip tefrişatı yapılan hizmet binasında faaliyetlerini yürütmektedir.

Yeni hizmet binası Kızılay'dan toplu taşıma araçlarıyla kolay ulaşılabilir bir mevkide, Çetin Emeç Bulvarı'na yürüme mesafesinde konumlanmıştır. Binada 15 çalışma ofisi, çeşitli boyutlarda 6 toplantı salonu, 3 mutfak ve kütüphane yer almaktadır. Binada iş devamlılığının

ve güvenliğin sağlanmasına yönelik olarak güvenlik kameraları, jeneratör, kesintisiz güç kaynağı ve şifreli/parmak izli giriş sistemleri kurulmuştur.

1.3.2. Teşkilat Yapısı

5449 sayılı Kanun'un 7. maddesinde belirlenen Ajans teşkilat yapısı 24 Ekim 2011 tarihli Yönetim Kurulu toplantısında alınan kararla Yatırım Destek Ofisi'nin de kurulmasıyla tamamlanmıştır. Buna göre Ajans organizasyon yapısı aşağıdaki şekilde oluşmuştur:

1.3.2.1. Yönetim Kurulu

Ajans'ın karar organı olan Yönetim Kurulu; Ankara Valisi Vasip ŞAHİN, Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı Mansur YAVAŞ, Ankara Sanayi Odası Başkanı M. Nurettin ÖZDEBİR, Ankara Ticaret Odası Başkanı Gürsel BARAN, MÜSİAD Ankara Başkanı Hasan Basri ACAR, OSTİM OSB Yönetim Kurulu Başkanı Orhan AYDIN ve ODTÜ Teknokent A.Ş. Genel Müdürü Raşit Serdar ALEMDAR'dan oluşmaktadır. Yönetim Kurulu'nda yer alan Hasan Basri ACAR, Orhan AYDIN ve Raşit Serdar ALEMDAR Kalkınma Kurulu tarafından seçilen temsilcilerdir.

Yönetim kurulunun görev ve yetkileri şunlardır:

- Yıllık çalışma programını kabul etmek ve Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın onayına sunmak.
- Yıl içinde ihtiyaçlara göre bütçeyi revize etmek.
- Yıllık malî raporunu ve kesinleşen bütçe sonuçlarını onaylamak.
- Taşınır ve taşınmaz mal alımı, satımı ve kiralanması ile hizmet alımına karar vermek.
- Altı aylık ara rapor ile yıllık faaliyet raporunu Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'na göndermek.
- Ajans bütçesini onaylamak ve Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'na göndermek.
- Genel sekreterlik tarafından sunulan program, proje ve faaliyetlerin desteklenmesine ilişkin teklifler ile kişi ve kuruluşlara yapılacak yardımları onaylamak.

- h) Ajansa yapılacak bağış ve hibeleri kabul etmek.
- i) Personelin işe alınması ve işine son verilmesine karar vermek.
- j) Genel sekreterce belirlenen çalışma birimlerini ve bunlar arasındaki iş bölümünü onaylamak.
- k) Taahhüt dışındaki taşınır malların alımı, satımı ve kiralanması ile hizmet alımı konularında genel sekreterin yetkili olacağı sınırları tespit etmek.

Ankara Kalkınma Ajansı Yönetim Kurulu 2020 yılı aylık olağan toplantılarını 08.01.2020, 04.02.2020, 04.03.2020, 30.03.2020, 07.05.2020, 03.06.2020, 07.07.2020, 05.08.2020, 02.09.2020, 07.10.2020, 04.11.2020 ve 02.12.2020 tarihlerinde gerçekleştirmiştir.

1.3.2.2. Kalkınma Kurulu

Kalkınma Kurulu Ajans'ın danışma organıdır. Bölgesel gelişme hedefine yönelik olarak; bölgedeki kamu kurum ve kuruluşları, özel kesim, sivil toplum kuruluşları, üniversiteler ve yerel yönetimler arasında iş birliğini geliştirmek ve Ajans'ı yönlendirmek üzere oluşturulan ve otuz bir üyeden oluşan bir kuruldur.

Kalkınma Kurulu'nun görev ve yetkileri şunlardır:

- a) Tek ilden oluşan bölgelerde yönetim kurulunda yer alacak özel kesim ve/veya sivil toplum kuruluşları temsilcilerini ve iki katı yedeklerini sırasıyla seçmek.
- b) Ajansın yıllık faaliyet ve iç denetim raporlarını görüşmek, değerlendirmek ve yönetim kuruluna önerilerde bulunmak.
- c) Bölgenin sorunlarına ve çözüm önerilerine, tanıtımına, potansiyeline ve önceliklerine yönelik olarak yönetim kuruluna tavsiyelerde bulunmak.
- ç) Toplantı sonuçlarını Sanayi ve Teknoloji Bakanlığına raporlamak ve toplantıya ilişkin bir sonuç bildirisi yayımlamak.

2020 Yılı I. Kalkınma Kurulu toplantısının 8 Temmuz 2020 Çarşamba günü yapılması planlanmış ancak pandemi gerekçesiyle ileri bir tarihe ertelenmiştir. 2020 yılı sonuna kadar pandemi nedeniyle toplantı yasakları devam ettiğinden Kalkınma Kurulu 2020 yılında gerçekleşmemiştir.

1.3.2.3. Genel Sekreterlik

Genel Sekreterlik, Ajansın icra organıdır. Genel Sekreterliğin ve yatırım destek ofislerinin en üst amiri genel sekreterdir. Genel sekreter Yönetim Kurulu'na karşı sorumludur. Ajans Genel Sekreterliği görevini 11 Eylül 2013 tarihinden 2020 yılı sonuna kadar Arif ŞAYIK yürütmüştür.

Genel Sekreterlik altında görev yapan birimler şunlardır:

- Destek Hizmetleri Birimi
- İş Geliştirme ve Strateji Birimi
- İzleme ve Değerlendirme Birimi
- Kurumsal İletişim Birimi
- Program Yönetimi Birimi
- Yatırım Destek Ofisi

Genel Sekreter'in görev ve yetkileri şu şekilde sıralanabilir:

- a) Yönetim Kurulu kararlarını uygulamak.
- b) Yıllık çalışma programı ile bütçeyi hazırlamak ve yönetim kuruluna sunmak.
- c) Ajans gelirlerini toplamak, belirlenecek usul ve esaslar ile bütçe ve yönetim kurulu kararlarına uygun olarak harcamaları yapmak.
- ç) Yönetim Kurulu tarafından tespit edilecek sınırlar içerisinde, taşıt dışındaki taşınır malların alımına, satımına, kiralanmasına ve hizmet alımına karar vermek.
- d) Bölgedeki kişi, kurum ve kuruluşların proje üretme ve uygulama kapasitesini geliştirici faaliyetlerde bulunmak.
- e) Özel kesim, sivil toplum kuruluşları ve yerel yönetimlerin proje ve faaliyet tekliflerini değerlendirerek malî destek sağlamak üzere yönetim kuruluna öneri götürmek.
- f) Desteklenen proje ve faaliyetleri izlemek, değerlendirmek, denetlemek ve raporlamak.
- g) Bölgesel kalkınmayla ilgili yurt içindeki ve yurt dışındaki ajans ve kuruluşlarla işbirliği yapmak ve ortak projeler geliştirmek.
- ğ) Yerel yönetimlerin plânlama çalışmalarına teknik destek sağlamak.
- h) Personelin performans ölçütlerini belirlemek ve performansını değerlendirmek.
- ı) Personelin işe alınması ve işine son verilmesini yönetim kuruluna teklif etmek.
- i) Ajans genel sekreterliğini temsilen, bölgesel gelişme ile ilgili ulusal ve uluslararası toplantılara katılmak ve yurt dışı temaslarda bulunmak.
- j) Ajansın sekretarya işlerini ve görev alanına giren diğer hizmetleri yürütmek.
- k) Yönetim kurulunun devrettiği yetkileri kullanmak.

1.3.3. Bilgi ve Teknolojik Kaynaklar

1.3.3.1. Elektronik Belge Yönetim Sistemi

Ajansımızda evrak ve arşiv işlemlerinin sağlıklı ve şeffaf şekilde yürütülebilmesi amacıyla elektronik imza uyumlu elektronik belge yönetim sistemi kullanılmaktadır. Bu sayede kâğıt, toner, elektrik, zaman gibi kaynaklarda tasarruf edilmekte, süreçlerin etkin yönetilebilmesi sağlanmaktadır. Kullanılan sistem, ihtiyaçlara göre zaman zaman güncellenmektedir.

1.3.3.2. Ajans Bilgi Yönetim Sistemi

Ajansımızda yürütülen faaliyetlerin planlanması, etkin olarak gerçekleştirilmesi ve elektronik ortamda kolay izlenebilir ve raporlanabilir olmasını temin etmek amacıyla Ajans Bilgi Sistemi oluşturulmuştur.

Gelişen bir sistem olarak tasarlanan ve ihtiyaçlara göre modüler olarak geliştirilen sistemin alt sistemleri aşağıdaki gibidir:

1. Araç Yönetimi
2. Çalışma Programı
3. Çalışma Grupları
4. Aktivite Yönetimi
5. Paydaş Yönetimi
6. Demirbaş Yönetimi
7. Bütçe Yönetimi
8. Doküman Merkezi

9. İç Kontrol
10. Birim Yönetimi
11. İnsan Kaynakları Yönetimi
12. Muhasebe (2015 yılından bu yana kullanılmamaktadır)
13. Raporlar
14. Stok Yönetimi
15. Tüketim Malzemeleri
16. Ajans Takvimi

1.3.3.3. Kurumsal İnternet Sitesi

İnternet sitemiz 1 Ocak 2020–31 Aralık 2020 tarihleri arasında 191.679 oturum, 117.409 kullanıcı, 447.298 sayfa görüntüleme istatistiğine ve oturum başına 2,33 sayfa ve 1,55 dakika zaman geçirme ortalamasına sahiptir.

Ayrıca Facebook, Twitter ve Instagram gibi sosyal medya platformları da etkin bir şekilde kullanılmaktadır.

Bazı faaliyetlerimiz Ajans alan adımızın altında, alt alan adlarında mikro web sitelerine sahiptir.

- Girişimcilik Portalı: www.girisimci.ankaraka.org.tr
- Bölgesel Yenilik Stratejisi: www.yenilikci.ankaraka.org.tr
- Doküman Merkezi: www.kutuphane.ankaraka.org.tr

Öte yandan ajansımız aşağıdaki web sitelerini de yönetmektedir:

- www.sosyalsorumluluk.org.tr
- www.sosyalgirisimankara.org.tr
- www.kirsaldainovasyon.com
- www.guclukooperatifler.com
- www.techankara.com
- www.investinankara.org
- www.ankaraprojepazari.com
- www.tagtech.org.tr

1.3.3.4. Paydaş İlişkileri Veri Tabanı

Ajans'ın, bölge içi başta olmak üzere tüm paydaşlarıyla iletişimini, gerçekleştirdiği faaliyetlerin takibini ve planlanan faaliyetlerin koordinasyonunu etkin şekilde gerçekleştirebilmek; Ajans içi iş yükünü tespit ederek iyileştirme çalışmaları yapmak; ortaya çıkan dokümanların süreç ve sonuçlarını yakından izlemek; faaliyet raporlarını daha kısa sürede sunabilmek amacıyla Ajans içinde web tabanlı Paydaş İlişkileri Veri Tabanı yazılımı geliştirilmiştir. 2013 yılı son çeyreğinde test aşamasını tamamlayarak 2014 yılı Ocak ayı itibarıyla bilfiil kullanıma alınan sistem 2018 yılında güncel yazılım ve veri tabanı alt yapısıyla yeniden hazırlanmış ve Ocak 2019 itibarıyla yeni sisteme geçiş yapılmıştır. 2020 yılında da aktif olarak kullanılmaya devam eden sistem kurumsal faaliyetlerin tamamını içeren bir veri tabanı niteliğindedir.

1.3.3.5. Bilgi Edinme Başvuru ve Takip Sistemi

Bilgi Edinme Başvuruları

4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu ve 3071 sayılı Dilekçe Hakkının Kullanılmasına Dair Kanun kapsamında Ajans'a yapılacak bilgi edinme başvurularının alınması ve takibini sağlamak üzere "Bilgi Edinme Başvuru ve Takip Sistemi" kurularak 24 Haziran 2011 tarihi itibarıyla internet sitemiz altında yayına alınmıştır.

2020 yılı içerisinde, arasında Ajans'ın kamuya açık e-posta adresleri olan; web sitesindeki bilgi edinme formu ile bilgiedinme@ankaraka.org.tr e-posta adresinden 113, bilgi@ankaraka.org.tr ve info@ankaraka.org.tr e-posta adreslerinden 187 olmak üzere toplamda 300 başvuru yapılmış ve bu bilgi talepleri değerlendirilerek ilgili birimlere yönlendirilerek cevaplandırılmıştır. CİMER kaynaklı toplam 7 adet bilgi talebi hakkında işlem yapılmıştır.

Ajansımızın Halkla İlişkiler bölümünde; gelen ve yanıt verilen telefon sayısı 2020 yılı için toplam 261 olarak gerçekleşmiştir. Aynı şekilde yılın ilk yarısında Halkla İlişkiler birimine Ajans faaliyetleri ve destekleri hakkında bilgi almak için ziyaretçi olarak gelenlerle yapılan görüşme sayısı ise toplamda 18 olarak gerçekleşmiştir.

1.3.3.6. Etkinlik Başvuru Kayıt ve Güncelleme Sistemi

Ajansımızca bölgedeki paydaşlara yönelik düzenlenen eğitim, bilgilendirme, seminer, konferans ve benzeri etkinlikler için başvuruların alınması, güncellenmesi ve koordine edilerek Ajans Bilgi Yönetim Sistemi'ndeki Paydaş İlişkileri Veri Tabanı'na kaydedilmesi amacıyla etkinlik başvuru kayıt ve güncelleme sistemi oluşturulmuştur.

Bu kapsamda 2020 yılı içerisinde aşağıdaki faaliyetler için bu sistem kullanılmıştır:

- Dış Ticaret Seminerleri Katılım Başvuru Formu
- Uygulamalı E-Ticaret Eğitimi Başvuru Formu

1.3.3.7. Bilgi İşlem Envanteri

Ajans'ın bilgi işlem altyapısının geliştirilmesi amacıyla gerekli yazılım ve donanım tedarik edilmiştir. Bu kapsamda aşağıdaki ürünlerin kurulum ve yapılandırma süreci tamamlanmıştır:

Ekipman adı	Adet	Ekipman adı	Adet
Masaüstü Bilgisayar	71	Karel IP116 Telefon	7
Dizüstü Bilgisayar	25	Karel IP1211 Telefon	38
Mini Bilgisayar	2	Karel IP260 El Ünitesi	18
Imac	8	Karel IP255 El Ünitesi	3
Uygulama Sunucu	6	Karel NT32I Telefon Seti	30
Depolama Cihazı	3	Karel Baz İstasyonu	6
NAS Acil Yedekleme Cihazı	1	Benq Projeksiyon Cihazı	2
A Tipi Anahtarlama Cihazı (48 port)	4	Hitachi Projeksiyon Cihazı	6

Ekipman adı	Adet	Ekipman adı	Adet
B Tipi Anahtarlama Cihazı (24 port)	2	Akıllı tahta	2
KVM Switch	1	Huawei Projeksiyon Cihazı	2
Cisco switch WS-3560X-24 portlu	2	Güvenlik Kamerası	2
Kablosuz Erişim Cihaz Denetleyici	1	Güvenlik Kamerası	32
Kablosuz Erişim Cihaz Yöneticisi	2	All-in one pc	2
Bina içi Kablosuz Erişim Cihazı (Access *Point)	11	hp CM 1415 yazıcı	5
Güvenlik Duvarı (Firewall)	3	hp CM 1312	3
Jeneratör (110 KVA)	2	hp M1522	2
Online Kesintisiz Güç Kaynağı-UPS (30 KVA)	2	Samsung M2165	2
Isı ve Nem Sensörü	1	hp Pro 200	1
Fiber İnternet hattı	2	Canon DR-2010C	1
Telefon Hattı	8	Ricoh MPC 4000	1
Faks Hattı	1	Konica Minolta Fotokopi Cihazı	1
Dijital Telefon Santrali	2	3D Yazıcı	2
Dijital Telefon Set	66	Smart DS 200 Kiosk	1
Karel IP138 Telefon	3	Canon L 140 Faks	1

1.3.4. İnsan Kaynakları

Ajans; 2020 yılı sonu itibarıyla, Genel Sekreter dâhil 63 personel ile faaliyetlerini sürdürmektedir.

Ajans personelinin %45'i kadınlardan oluşmaktadır. Ajans personelinin 6'sı doktora, 16'sı yüksek lisans ve 11'i lisans derecesine sahip olup 11 personel yüksek lisans, 4 personel ise doktora çalışmalarını sürdürmektedir. Ajansta İngilizce, Fransızca, Almanca, Rusça, Arapça, İspanyolca ve İtalyanca bilen personel mevcuttur.

Personelin Birimlere Göre Dağılımı	
Birim	Mevcut
Genel Sekreter	1
İç Denetçi	1
Destek Hizmetleri Birimi	25
İş Geliştirme ve Strateji Birimi	6
Program Yönetim Birimi	8

Personelin Birimlere Göre Dağılımı	
İzleme ve Değerlendirme Birimi	8
Kurumsal İletişim Birimi	8
Yatırım Destek Ofisi	6
Toplam	63

Personelin Ünvana Göre Dağılımı	
Birim	Mevcut
Genel Sekreter	1
İç Denetçi	1
Birim Başkanı	5
Koordinatör	1
Uzman	27
Destek Personeli	8
Sürekli İşçi Kadrosuna Geçirilen Personel	20
Toplam	63

Personelin Lisansa Göre Dağılımı	
Birim	Mevcut
Ekonomi	1
Bilgisayar Mühendisliği	1*
Çevre Mühendisliği	1
Endüstri Mühendisliği	3
İktisat	4
İnşaat Mühendisliği	1
İstatistik	2
İşletme	10
Kamu Yönetimi	5
Makine Mühendisliği	1
Matematik	2
Maliye	1
Radyo Televizyon Sinema	1
Şehir ve Bölge Planlama	3
Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi	2
Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler	2
Uluslararası İlişkiler	5
Ziraat Mühendisliği	1
TOPLAM	46

*Çift Ana Dal

1.3.5. Sunulan Hizmetler

Ankara Kalkınma Ajansı'nın temel politikası bölgede faaliyet gösteren ilgili kamu kesimi, özel sektör, belediyeler, üniversiteler ve sivil toplum kuruluşları ile işbirliği içerisinde;

- a) Yerel yönetimlerin plânlama çalışmalarına teknik destek sağlamak.
- b) Bölge plân ve programlarının uygulanmasını sağlayıcı faaliyet ve projelere destek olmak; bu kapsamda desteklenen faaliyet ve projelerin uygulama sürecini izlemek, değerlendirmek ve sonuçlarını Sanayi ve Teknoloji Bakanlığına bildirmek.
- c) Bölge plân ve programlarına uygun olarak bölgenin kırsal ve yerel kalkınma ile ilgili kapasitesinin geliştirilmesine katkıda bulunmak ve bu kapsamdaki projelere destek sağlamak.
- ç) Bölgede kamu kesimi, özel kesim ve sivil toplum kuruluşları tarafından yürütülen ve bölge plân ve programları açısından önemli görülen diğer projeleri izlemek.
- d) Bölgesel gelişme hedeflerini gerçekleştirmeye yönelik olarak kamu kesimi, özel kesim ve sivil toplum kuruluşları arasındaki işbirliğini geliştirmek.
- e) Bölgesel gelişmeye yönelik Ajansa tahsis edilen iç ve dış kaynaklı fonları, bölge plân ve programlarına uygun olarak kullanmak veya kullandırmak.
- f) Bölgenin kaynak ve olanaklarını tespit etmeye, ekonomik ve sosyal gelişmeyi hızlandırmaya ve rekabet gücünü artırmaya yönelik araştırmalar yapmak, yaptırmak, başka kişi, kurum ve kuruluşların yaptığı araştırmaları desteklemek.
- g) Bölgenin iş ve yatırım imkânlarının, ilgili kuruluşlarla işbirliği halinde ulusal ve uluslararası düzeyde tanıtımını yapmak veya yaptırmak.
- ğ) Bölge illerinde yatırımcıların, kamu kurum ve kuruluşlarının görev ve yetki alanına giren izin ve ruhsat işlemleri ile diğer idarî iş ve işlemlerini, ilgili mevzuatta belirtilen süre içinde sonuçlandırmak üzere tek elden takip ve koordine etmek.
- h) Yönetim, üretim, tanıtım, pazarlama, teknoloji, finansman, örgütlenme ve işgücü eğitimi gibi konularda, ilgili kuruluşlarla işbirliği sağlayarak küçük ve orta ölçekli işletmelerle yeni girişimcileri desteklemek.
- ı) Türkiye'nin katıldığı ikili veya çok taraflı uluslararası programlara ilişkin faaliyetlerin bölgede tanıtımını yapmak ve bu programlar kapsamında proje geliştirilmesine katkı sağlamak.
- i) Ajansın faaliyetleri, malî yapısı ve ajansla ilgili diğer hususların güncel olarak yayımlanacağı bir internet sitesi oluşturmak.

1.3.6. Yönetim ve İç Kontrol Sistemi

Ajansın iç kontrol sisteminin amaçları COSO standartları çerçevesinde aşağıdaki gibi belirlenmiştir:

- Faaliyetlerin etkin ve verimli olması
- Raporlamaların doğru ve güvenilir olması
- Mevzuata ve düzenlemelere uygunluğun sürdürülmesi
- Ajansın maddi, beşeri ve fikri varlıklarının korunması

Ajansın iç kontrol sisteminin bileşenleri de COSO standardına uygun olarak aşağıdaki şekilde belirlenmiştir:

- İç kontrol ortamının yeniden revizyonu
- İç kontrol amaçlarına ulaşmayı engelleyen risklerin belirlenmesi, değerlendirilmesi ve yönetilmesi
- Belirlenen riskleri yönetmek için mantıksal, fiziksel, yazılı ve kültürel iç kontrol faaliyetleri ve kontrol noktalarının belirlenmesi
- İç kontrol sisteminin işlerliğini devam ettirmesi için gerekli olan bilgi ve enformasyon altyapısının Paydaş İlişkileri Veritabanı (PVT) ve Kalkınma Ajansları Yönetim Sistemi (KAYS) ile güçlendirilmesi
- İç kontrol sisteminin işleyişine dair idari gözetimlerle iç denetim ve dış denetim değerlendirmelerinin periyodik olarak tekrarlanması

Mevzuata göre her yıl iç kontrol sisteminin değerlendirilerek Yönetim Kurulu üzerinden Bakanlığa gönderilmesi gerektiğinden dolayı bu değerlendirmeye esas olacak iç kontrol anketi incelenmiş olup, bu hususta yönetim tarafından gerekli değerlendirmelerin ivedilikle yapılarak alınması gereken önlemlerle ilgili sürecin işletilmesi iç denetim raporunda önerilmiştir.

İç kontrol sisteminin etkin bir şekilde işlemesi, yönetim ve risk yönetiminin aktif olması için iç denetçinin danışmanlık programı hazırlaması sağlanmış ve buna göre verilen rapor sonuçlarına göre gereken uygulamalar yapılacaktır. Bu çerçevede risk kütüğünün yeniden güncellenerek her birimin ilgili risk ve kontrol noktalarının yeniden değerlendirilmesi için iç denetçi tarafından gerekli çalışmalar devam ettirilmiştir. Ayrıca personelin risk ve kontrol algısı güçlendirilmeye çalışılmış, iç kontrol amaçları ile bileşenlerinin işleyen bir mekanizma halinde yerleştirilmesi için bir takım eğitimler verilmiştir. İç kontrol grubu oluşturularak iç kontrol ile ilgili olarak teknik yetkinliğin artırılması ve profesyonel süreçlerin geliştirilmesi için çalışmalara devam edilmiştir.

İç Denetim

2020 yılı programına göre iç denetim tarafından güvence faaliyetleri ile danışmanlık faaliyetleri yürütülmüştür. Güvence faaliyetleri kapsamında; izleme faaliyetlerinde etkin iletişim ve kontrol uygulanması, mal ve hizmet alımları ile gelirlerin tahsilinde uygunluk, grup çalışmalarının motivasyon eksikliklerinin giderilmesi ve güdümlü proje fikir havuzu oluşturulması ve sürdürülmesi süreçlerinde tespit edilen riskleri yönetmeye yönelik çalışmalar yapılmıştır.

Ankara Kalkınma Ajansı'nda katlanılmayacak veya üstlenilmeyecek düzeyde riskli uygulamaların olmadığı anlaşılmıştır. Ancak iç kontrol sistemini zafiyete uğratabilen ve yönetim mekanizmasını etkisiz bırakabilecek risklerin yönetilebilir ve mevcut kontrollerin etkinlik ve verimliliğinin daha da artırılması için birtakım önlemler seti iç denetim raporunda önerilmiştir. Aşağıda planlanmış denetim faaliyetleri ile planlanmamış danışmanlık faaliyetleri konularında bilgi verilmiştir:

1. *Teknik ve mali izleme sürecinin yapılandırılması*

Teknik ve Mali izleme süreçleri ayrı yönergelere konu edilmiştir. Bu yönergelerde görevlerin detaylı bir şekilde ifade edilmesi, her süreçte farklı rollerin tesisi edilmesi ve özellikle sorumlu, bilgilendirilen ve danışılanların da yönerge içerisinde yerleştirilmesi sağlanmıştır.

2. *YDO yatırım çekme sürecinin iyileştirilmesi:*

Bölgeye yatırım çekme amaçlı faaliyetler düşünüldüğünde; Ankara'nın lojistik vb. dezavantajları ve teşvikler açısından 1. bölgede yer almasının getirdiği zorlukların, majör bir değişken olarak denetim süreçlerinde göz önünde bulundurularak tedbir ve öneriler geliştirilmesi çalışmaları ilgili birim başkanının talebi üzerine iç denetim programına alınmıştır. Ancak COVID sürecinden dolayı meydana gelen aksaklıklar ve birim başkanı değişimi bu konuda aksamalara yol açtığından sonuçlandırılmamıştır. Bu nedenle 2021 yılında detaylı bir şekilde tekrar ele alınması önerilmiştir.

3. *Bilişim sistemleri felaket önleme (DRP) ve iş sürekliliği (BCP) sistemlerinin kurulması:*

Bu hususta yapılan görüşmeler sürecinde Ajansın henüz bu planları gerçekleştirme ve uygulama kapasitesinin mevcut olmadığı tespit edildiğinden iç denetim programına alınmıştır. Ancak öncelikle bu planları hazırlama sürecini gösterecek bir Yönerge ihtiyacı olduğu tespit edilerek bu konuda gerekli motivasyon ve katılımı sağlayacak şekilde bir Yönerge iç denetçi tarafından hazırlanmıştır.

4. *İç kontrol, risk yönetimi ve kurumsal yönetim süreçlerinde rehberlik ve koçluk ile iyileştirilme çalışması yapılması:*

Bu kapsamda yapılması gereken çalışmalar birebir çalışmayı ve etkileşimi gerektirmektedir. Ancak COVID ile birlikte gelişen süreçte gelişen aksamalar, Genel Sekreterlik görevinde gerçekleşecek değişiklik gündemi nedeniyle bu sürecin etkin bir şekilde yapılabilme olanağını sağlamak üzere 2021 yılında detaylı bir şekilde tekrar ele alınması önerilmiştir.

5. *COVID19 sürecinde olumsuz etkilenen sektörlerin belirlenerek alınacak politika ve eylem değişikliklerinin belirlenmesi:*

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü tarafından yazılan 27.05.2020 tarih ve 106-03 numaralı yazıda 22 alt sektör gruplarına ait değişikliklerin neler olduğuna dair araştırma yapılması, veri toplanması, analiz edilmesi ve buna göre 5 ana başlık altında verilen politika değişiklik şekillerinin ve düzeylerinin belirlenerek Bakanlığa rapor edilmesi istendiği için ilgili birimlere bu anlamda danışmanlık ve rehberlik yapılması hususu denetim programına alınmıştır. Buna göre, yöntem belirlenmesi, veri analizi ve politika değişikliklerinin değerlendirilmesi noktalarında ilgili çalışma grubuna eşlik edilerek sürecin etkin ve verimli bir şekilde ilerlemesine yönelik çalışmalar sürdürülmüş ve rapor Ajans tarafından Bakanlığa sunulmuştur.

6. *İç Denetim Diğer Danışmanlık Faaliyetleri*

Ajansın idari, mali ve teknik süreçlerinde birim başkanları ve uzmanlara danışmanlık ve rehberlik hizmeti sağlanmıştır. Danışmanlık faaliyetleri tüm teknik, idari, hukuki ve mali süreçlerde elektronik ve ofis ortamında denetçinin bilgi ve tecrübesiyle süreçlerde katkıda bulunarak iç kontrol ortamını tehdit eden ve riskli olan uygulamalara karşı gerekli önlemlerin alınması noktasında destek sağlanarak rehberlik yapılması şeklinde gerçekleştirilmiştir.

Bunun dışında Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü tarafından talep edilen bir takım konularda danışmanlık faaliyetleri gerçekleştirilmiştir. Örneğin; Ajansların kurumsallaşması noktasında hazırlanacak bir çerçeve ve rehber altlığının oluşturulması kapsamında, Ajanslara uyarlanabilecek ve yıllık performanslarda kullanılacak basit ve kullanışlı bir olgunluk modeli geliştirilerek önerilmiştir. Olgunluk seviyeleri, örgütün yönetim olgunluğunun düzeylerini veya aşamalarını belirtir ve örgütte yönetim çerçevesinin ne ölçüde uygulandığını vurgular. Olgunluk seviyesi organizasyonun yönetim yapısının geliştirilmesi için yapılması gerekenleri ortaya koyabilmek için son derece önemlidir. Ayrıca en iyi uygulamalardan istifade edilmek suretiyle küresel ve endüstriyel olarak benchmarking yapılmıştır. [COSO](#) ile COBIT çerçeveleri dikkate alınarak OECD tarafından geliştirilmiş OECD [Corporate Governance Factbook](#) ile [kurumsal yönetim kriterleri](#) uyarlanarak Bakanlığa e-posta ile sunulmuştur.

7. İç Denetim Akademik Destek ve Araştırma Çalışmaları

Birimler ve çalışma grupları içerisine girilerek araştırma ve değerlendirme çalışmalarında destek olunmuştur. Ankara bölgesindeki üniversitelerin akademik kapasitesine destek sağlanmaya çalışılmıştır. ASBÜ’de “BT Denetimi” ve OSTİM Teknik’de “Sosyal Mühendislik” alanında dersler verilerek destek sağlanmıştır. Araştırma çalışmaları akademik hakemli dergilerde yayımlanmıştır. Bu sayede elde edilen bilgiler sadece Ajansta değil diğer yerel ve ulusal paydaşların da erişimine sunulmuştur. Ajansların yönetimi, kaynak yönetimi, siber güvenlik, İslam ekonomisi, risk yönetimi ve bilişim sistemleri ile ilgili çeşitli araştırmalar yapılarak 2020 yılı içerisinde hakemli dergilerde yayınlatılmıştır.

2. AMAÇ VE HEDEFLER

2.1. Ajansın Amaç ve Hedefleri

Ankara Kalkınma Ajansı, 2011 yılı içerisinde stratejik plan hazırlıklarını başlatmış ve 26 Haziran 2012 tarihli Yönetim Kurulu toplantısında Stratejik Planın onaylanmasına ilişkin kararlarla süreç tamamlanmıştır. Plan 2016-2017 yıllarında revize edilmiştir. Buna göre Ajans’ın mevzuatta da belirlenmiş amacı “*sürdürülebilir bölgesel kalkınmanın hızlandırılması ve bölge içi gelişmişlik farklarının azaltılması*”dır.

Ajans bu amaçları gerçekleştirmek üzere şu ana faaliyetleri yürütür:

- Stratejik fikirleri geliştirmek, planlamak ve yürütmek: Bölgesel potansiyeli harekete geçirmek üzere uzun vadeli ve dönemsel stratejik planların hazırlanması, bunun için araştırmaların yapılması, yenilikçi fikir ve projelerin ortaya çıkarılması, ulusal ve yerel planlarla uyumun sağlanması gibi faaliyetleri planlamak ve yürütmek;

- Paydaşlar arasında koordinasyon ve işbirliği geliştirmek: Kamu kesimi, özel sektör ve sivil toplum kuruluşlarından oluşan yerel aktörlerin kalkınma sürecine aktif katılımını ve aralarında iş birliği oluşturulmasını teşvik ve koordine etmek;
- Mali, teknik ve yatırım destekleri sağlamak: Bölge ihtiyaç ve önceliklerini yansıtan konularda mali ve teknik destekler vermek, yerli ve yabancı yatırımcılara yatırım desteği sağlamak ve yerel kalkınma için alternatif fon kaynaklarının geliştirilmesine katkı sunmak;
- Destekleri ve bölgesel performansı izlemek ve değerlendirmek: Başta bölgenin kalkınma hızı, yönü ve düzeyi olmak üzere geliştirilen stratejilerin hayata geçirilmesine yönelik proje ve faaliyetlerin öngörülen hedefler çerçevesinde yürütülmesini izlemek ve sonuçlarını değerlendirmek;
- Ankara'yı ve Ajans faaliyetlerini tanıtmak: Bölgenin yurt içi ve dışında tanıtılması, yabancı yatırımcılara bölgesel potansiyel ile iş birliği alanlarının aktarılması, Ajans destek ve faaliyetlerinin tanıtım ve iletişiminin sağlanması faaliyetlerini yürütmek.

2.2. Temel Politikalar ve Öncelikler

Stratejik planlama çalışmaları kapsamında, Ajans'ın temel politika ve öncelikleri, kurumun güçlü ve zayıf yanları da göz önüne alınarak belirlenmiştir. Buna göre Ajans;

- Küresel ölçekte düşünen, bölgesel uygulamalar gerçekleştiren; hedeflerini küresel düzeyde koyan, yerel dinamikleri bu doğrultuda harekete geçiren,
- Kalkınmaya bütüncül yaklaşan ve çok yönlü temel yetkinlik inşa eden; kalkınmayı ekonomik, sosyal, kültürel ve mekânsal boyutlarıyla ele alan ve bunun gerektirdiği kurumsal kapasiteyi geliştiren,
- Öncü rol üstlenen; bölgeyi geleceğe taşıyacak yenilikçi fikir ve uygulamalar ortaya koyan, bir kurum olmayı hedeflemektedir.

3. FAALİYETLERE İLİŞKİN BİLGİ VE DEĞERLENDİRMELER

2020 yılına ait bütçe uygulama sonuçları ve temel mali tablolara ilişkin açıklamalar aşağıda sunulmaktadır.

3.1. Bütçe Uygulama Sonuçları

Ankara Kalkınma Ajansı 2020 yılı bütçesi, Yönetim Kurulu tarafından onaylanarak 2020 Yılı Çalışma Programı ile Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'na sunulmuş uygunluk görüşü bildirilmesi üzerine kesinleştirilerek uygulamaya konulmuştur.

2020 yılında gerçekleşen toplam 69.999.375,03 TL tutarındaki gelirlerin 9.208.120,55 TL'si Merkezi Bütçeden, 53.557.397,26 TL'si belediyelerden, 1.520.360,99 TL'si Sanayi ve Ticaret Odalarından aktarılmıştır.

Ajansa ait ve bir aydan kısa süre içinde kullanılacak olan nakit varlıklar günlük vadeli hesaplarda, kalan kısım ise bir aylık vadeli hesaplarda değerlendirilmektedir. Ajansın nakdi varlığının etkin yönetimi neticesinde 3.326.340,68 TL faiz geliri tahakkuk etmiştir.

Ayrıca ihale dokümanı satılması ve benzeri işlerden de diğer faaliyet gelirleri adı altında 187.155,55 TL ve Sosyal Gelişmeyi Destekleme Programı kapsamında Bakanlıktan 2.200.000,00 TL Ajans hesabına aktarılan gelir elde edilmiştir.

Gelir Kalemi	Tahmini Bütçe (TL)	Gerçekleşen (TL)	Oran*
Merkezi Yönetim Bütçesinden Aktarılan Paylar	15.000.000,00	9.208.120,55	61%
Belediyelerden Aktarılan Paylar	84.948.000,00	53.557.397,26	63%
Sanayi ve Ticaret Odalarından Aktarılan Paylar	1.928.000,00	1.520.360,99	79%
Faiz Gelirleri	5.400.000,00	3.326.340,68	62%
Bağış ve Yardımlar	0	2.200.000,00	100%
Diğer Faaliyet Gelirleri	0	187.155,55	100%
Toplam	107.276.000,00	69.999.375,03	65%

* Gerçekleşen Gelir/Tahmini Bütçe

2020 yılı gider bütçesinde genel hizmetlere 30.591.000,00 TL, proje ve faaliyet destekleme hizmetlerine 126.685.000,00 TL olmak üzere toplam 157.276.000,00 TL ödenek ayrılmıştır, ancak bütçe gerçekleşmesi 29.178.201,12 TL seviyesinde kalmıştır.

Ekonomik sınıflandırmaya göre bu tutarın 10.695.396,75 TL'si personel giderleri, 2.249.125,32 TL'si sosyal güvenlik kurumlarına prim giderleri, 3.690.933,46 TL'si mal ve hizmet alımları, 12.146.538,80 TL'si proje ve faaliyet destekleme giderleri, 173.560,15 TL'si tüketime yönelik mal ve malzeme alımları, 193.929,78 TL'si menkul/gayrimenkul mal bakım ve onarım giderleri, 20.241,86 TL'si yolluklar, 8.475,00 TL'si temsil ve tanıtma giderleri olarak gerçekleşmiştir.

Gider Türü	Ödenek (TL)	Gerçekleşen (TL)	Oran*
Personel Giderleri	10.970.000,00	10.695.396,75	98%
Sosyal Güvenlik Kurumlarına Prim Giderleri	2.650.000,00	2.249.125,32	85%
Hizmet Alımları	7.897.000,00	3.690.933,46	47%
Proje Teklif Çağrısı Yöntemiyle Verilen Destekler	126.685.000,00	12.146.538,80	10%
Tüketime Yönelik Mal ve Malzeme Alımları	200.000,00	173.560,15	87%
Menkul, Gayrimenkul Mal Bakım ve Onarım Giderleri	350.000,00	193.929,78	55%
Yolluklar	296.000,00	20.241,86	7%
Temsil ve Tanıtma Giderleri	28.000,00	8.475,00	30%
Gayrimenkul Alımları	4.000.000,00	0	0%
Yedek Ödenek	4.200.000,00	0	0%
Toplam	157.276.000,00	29.178.201,12	19%

* Gerçekleşen Gider/Ödenek

Fonksiyonel sınıflandırma yapıldığında ise bu tutarın 15.207.710,28 TL'sinin genel yönetim hizmetleri, 78.715,19 TL'sinin izleme değerlendirme ve koordinasyon hizmetleri, 676.425,29 TL'sinin plan, program ve proje hizmetleri, 244.706,70 TL'sinin araştırma ve geliştirme hizmetleri, 824.104,86 TL'sinin tanıtım ve eğitim hizmetleri, 11.183.476,82 TL'sinin proje ve faaliyet destekleme hizmetleri ve 963.061,98 faaliyet destekleme giderlerinden olduğu görülmektedir.

Gider Türü	Ödenek (TL)	Gerçekleşen (TL)	Oran*
Genel Yönetim Hizmetleri	22.587.000,00	15.207.710,28	67%
İzleme Değerlendirme ve Koordinasyon Hizmetleri	184.000,00	78.715,19	43%
Plan, Program ve Proje Hizmetleri	960.000,00	676.425,29	70%
Araştırma ve Geliştirme Hizmetleri	3.030.000,00	244.706,70	8%
Tanıtım ve Eğitim Hizmetleri	3.830.000,00	824.104,86	22%
Proje ve Faaliyet Destekleme Hizmetleri	113.702.377,50	11.183.476,82	9%
Faaliyet Destekleme Giderleri	12.982.622,50	963.061,98	7%
Toplam	157.276.000,00	29.178.201,12	19%

* Gerçekleşen Gider/Ödenek

3.2. Temel Malî Tablolara İlişkin Açıklamalar

Ajans gelirlerinin %13'ü Merkezi bütçeden, %77'si belediyelerden aktarılan paylardan, %2'si Sanayi ve Ticaret Odalarından aktarılan paylardan, %5'i faiz gelirlerinden, %3'ü bağış ve yardımları gelirlerinden oluşmuştur.

Giderlerin %37'si personel giderlerinden, %7'si sosyal güvenlik kurumlarına prim giderlerinden, %12'si hizmet alımlarından, %42'si proje teklif çağrısı yöntemiyle verilen desteklerden, %1'i tüketime yönelik mal ve malzeme alımlarından, %1'i menkul/gayrimenkul mal bakım ve onarım giderlerinden oluşmuştur.

Giderler, fonksiyonel olarak sınıflandırıldığında ise %52'si genel yönetim hizmetlerinden, %2'si plan, program ve proje hizmetlerinden, %1'i araştırma ve geliştirme hizmetlerinden, %3'ü tanıtım ve eğitim hizmetlerinden ve %38'i proje ve faaliyet destekleme hizmetlerinden %3'ü faaliyet desteklerinden ve %1 izleme değerlendirme hizmetleri giderlerinden oluştuğu görülmektedir.

3.2.1. Malî Denetim Sonuçları

3.2.1.1. Dış Denetim

2020 yılı dış denetimi 2021 yılı içerisinde gerçekleştirilecektir.

3.2.1.2. İç Denetim

2020 yılı programına göre iç denetim tarafından güvence faaliyetleri ile danışmanlık faaliyetleri yürütülmüştür. Güvence faaliyetleri kapsamında; izleme faaliyetlerinde etkin iletişim ve kontrol uygulanması, mal ve hizmet alımları ile gelirlerin tahsilinde uygunluk,

grup çalışmalarının motivasyon eksikliklerinin giderilmesi ve güdümlü proje fikir havuzu oluşturulması ve sürdürülmesi süreçlerinde tespit edilen riskleri yönetmeye yönelik çalışmalar yapılmıştır.

Ajansta ödeme sürecinde yararlanıcılarla düşülen ihtilaf ve demirbaş kayıtlarındaki kayıplar gibi farklı inceleme ve araştırma işleri de yürütülmüştür.

Ayrıca işçi ve işveren ilişkileri sürecinde işçi temsilcisi olarak sürecin geliştirilmesi için gerekli çalışmalar yapılmaya devam edilmektedir.

Danışmanlık faaliyetleri kapsamında ise aşağıdaki faaliyetler yapılmış ve yapılmaya devam edilmektedir:

1. Teknik İzleme Sürecinin Yapılandırılması: Bu hususta bir yönerge hazırlanması için başlatılan süreç halen devam etmektedir.
2. YDO Yatırım Çekme Sürecinin İyileştirilmesi: Bu hususta ilgili birimle iletişim devam etmektedir. Tech-Ankara Proje pazarının ulusal ve uluslararası piyasalardaki aktörleri çekmesi için alternatif yöntemler üzerinde fikir geliştirilmeye çalışılmaktadır.
3. Bilişim Sistemleri Felaket Önleme (DRP) ve İş Sürekliliği (BCP) sistemlerinin kurulması: Bu hususta öncelikle Ajansın BT sistemlerinin kırılganlıklarının ve zafiyetlerinin tespit edilmesi için dışarıdan bir hizmet sağlayıcıyla birlikte çalışılmaktadır.
4. İç Kontrol, Risk Yönetimi ve Kurumsal Yönetişim Süreçlerinde Rehberlik ve Koçluk ile İyileştirilme Çalışması Yapılması: Bu hususta ilgili birimlerle çalışmaya devam edilmektedir.
5. COVID-19 sürecinde olumsuz etkilenen sektörlerin belirlenerek alınacak politika ve eylem değişikliklerinin belirlenmesi: Bu hususta oluşturulan çalışma grubuna rehberlik yapılarak uygulanacak yöntem ve bilimsel araştırma teknikleri hakkında bilgi ve becerilerinin artırılmasına çalışılmıştır.

3.3. Performans Bilgileri

3.3.1. Proje ve Faaliyet Bilgileri

3.3.1.1. Strateji Geliştirme ve Planlama Faaliyetleri

Bölgesel Yenilik Stratejisi (BYS)

Ajansımız tarafından 2018 yılı Ocak ayı itibarıyla çalışmalarına başlanan Ankara Bölgesel Yenilik Stratejisi 2020 yılı Ocak ayı itibarıyla tamamlanarak belgenin basımı yapılmış ve Ajans web sitemizde yayımlanmıştır.

Sosyal Girişimcilik Çalışmaları

Türkiye’de oluşmaya başlayan sosyal girişimcilik kültürünün desteklenmesi ile sosyal sorunların çözümüne yenilikçi yaklaşımların getirilmesi ve bu yaklaşımların hayata geçirilmesinin sağlanması için ilgili kurumlarla iş birliğinde farkındalık artırılması, yeni modellerin geliştirilmesi ve eğitim çalışmalarının yapılması için Ajansımız tarafından 2017 yılında çeşitli faaliyetlere başlanılmıştır. Bu kapsamda kamu kurum ve kuruluşlarında bu

alandaki farkındalığın artırılması amacıyla toplantılar gerçekleştirilmiş ve TED Üniversitesi ve Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi katılımıyla SGA platformu kurulmuştur. SGA kapsamında ilgili kurumlar ile görüşmeler gerçekleştirilmekte, oluşturulan çalışma grupları ile alandaki konular ele alınmakta, sosyal girişimler kamu kurumlarına tanıtılmakta, hazırlanan ve hazırlanmakta olan broşür ve yayınlar ve web sitesi vasıtasıyla farkındalık çalışmaları yapılmaktadır. Sosyal yenilik ve sosyal girişimcilik ekosistemine yönelik düzenlenen mali destek programı ile girişimler desteklenmektedir. Gençlere yönelik hazırlanan program ve etkinliklerle de sosyal inovasyon ve sosyal girişimcilik farkındalığının artırılması amaçlanmaktadır. Tüm bu çalışmalar ile birlikte bu alanda yerel ve bölgesel kurumlar ile ortak akıl çalışmaları yürütülürken hazırlanan projeler ile AB gibi uluslararası kurumlardan alınan fonlar ile uluslararası alandaki deneyimler de ülkemize aktarılmaya çalışılmaktadır.

SGA Platformu kapsamında 2020 yılı içerisinde platform ortakları ile toplantılar Covid-19 süreci nedeniyle online yapılmıştır. Kamu kurum ve kuruluşlardaki temsilcilerin ve diğer ulusal ve uluslararası proje yürütücüsü kurumların katılımıyla SGA altında bir mevcut durum toplantısı gerçekleştirilmiştir.

2020 yılında başlatılması planlanan Gençler için Sosyal Girişimcilik Programı, COVID-19 salgını nedeniyle ertelenmiştir. Ancak programın içerik geliştirme çalışmaları ve paydaş toplantıları, bu süreçte de devam etmiştir. 2021 yılında gerçekleştirilecek programın içeriği ve formatına ilişkin görüşmeler devam etmektedir.

2021-2024 yılları arasında gerçekleştirilmesi planlanan sosyal inovasyon ve sosyal girişimcilik faaliyetlerinin birbirini tamamlayan bir çerçevede ele alındığı Sosyal Yenilik ve Sosyal Kalkınma Sonuç Odaklı Programı hazırlanmıştır.

2020 yılında 3 öncelik belirlenerek çıkılan ve bütçesi yaklaşık 7 milyon TL olarak sosyal yenilik ve sosyal girişimcilik mali destek programı kapsamında toplam 15 proje desteklenmiştir. Program ile yeni girişimler, dernek, vakıf, kooperatif ve işletme formlarındaki sosyal girişimler, sosyal fayda odaklı işletmeler ve üniversiteler ile sosyal inovasyon merkezleri gibi aracı kurumların hibe alması hedeflenmiştir.

2020 Yılı Sosyal Girişimcilik ve Sosyal Yenilikçilik Mali Destek Programının program seviyesinde de analizine ilişkin etki ölçümü süreci yürütülmektedir. 2020 yılı içerisinde başlanılan sosyal etki değerlendirme çalışması 2021 yılında tamamlanacaktır. Bu kapsamda tüm yararlanıcılara yönelik 3 günlük bir sosyal etki eğitimi Aralık ayında düzenlenmiştir. Ayrıca, MDP kapsamında desteklenen aracı kurumların ekosistemin geliştirilmesine yönelik dört proje yararlanıcısı ile toplantılar gerçekleştirilmiş ve faaliyetlerin koordinasyonuna yönelik çalışmalar yapılmıştır.

Sosyal Yenilik ve Sosyal Kalkınma Sonuç Odaklı Programı kapsamında 2021 yılı yılında bir önceki MDP sürecinde görülen eksik ve ihtiyaçların giderilmesini de amaçlayan iki bileşenden oluşan bir mali destek programı tasarlanmıştır. Söz konusu programın mikro bileşeninde sosyal girişimlerin kurumsal kapasitelerinin daha basit bir başvuru süreci ile hizmet ve ekipman ile desteklenmesi hedeflenmiştir. Makro bileşen olarak adlandırılan Sosyal Inovasyon Bileşeni altında ise sosyal fayda odaklı işletmeler ile sosyal girişimlerin desteklenmesi ile kamuda inovasyon süreçlerinin desteklenmesi hedeflenmiş ve programlar bu çerçevede hazırlanmıştır.

Bölgesel Kooperatifçilik Programı Bala’da faaliyet gösteren Afşar Balam ve Beypazarı’nda faaliyet gösteren Kınalı Eller kooperatifleri ile yürütülmeye başlanmıştır. Her iki kooperatifin markalaşma, pazarlama ve ürün paketlenmesinde tasarımı da içeren mentorlük süreçleri devam etmektedir. Bu çerçevede Afşar Balam kooperatifi için mevcut ürün portföyünün yanında üretim süreçlerinde dikkat ettiği sıfır atık süreçlerini içeren bir ürün gamı oluşturulmaya başlanmıştır. Kınalı Eller kooperatifi için ise ürettikleri ürünlerin bir üst segment pazarına ulaştırılmasına yönelik çalışmalar yapılmaktadır.

Sosyal Yenilik ve Sosyal Kalkınma Sonuç Odaklı Programı (SOP) kapsamında sosyal girişimcilik çalışmalarını desteklemek üzere sosyal analiz çalışmalarına 2020 yılı ikinci döneminde hız verilmiştir. Ankara’nın sosyal sorunları üzerinden seri bir çalışma olarak hedeflenen analizlere “göçmen ve mülteciler” ile “çocuk ve gençler” temalarıyla başlanmıştır. Söz konusu temadaki hedef grupları üzerinde Ajans projeleri ve destek programlarına altlık oluşturması için mevcut durum analizi ve politika geliştirme çalışmalarına devam edilmektedir. Analizler kapsamında söz konusu hedef grupların yaşadıkları sorunlar, ihtiyaçlar ve bu ihtiyaçlara yönelik sürdürülen çalışmalar ve yapılması gerekenler üzerine söz konusu alanlarda çalışan, hizmet sunan paydaşlardan görüş almak için anket formları hazırlanmıştır. “Göçmen ve Mültecilerin Mevcut Durumlarının Analizi ve Politika Gelişimi Çalışması Paydaş Anket Formu” ve “Çocuklar ve Gençlerin Mevcut Durumlarının Analizi ve Politika Gelişimi Çalışması Anket Formu” konuyla ilgili hizmet sunan, çalışan kamu kurumları, STK’lar ve uluslararası kuruluşlara resmi yazı ve diğer kanallar üzerinden ulaştırılmış ve geri dönüşleri alınmıştır. Çocuklar ve Gençlerin Mevcut Durumlarının Analizi ve Politika Gelişimi Çalışması kapsamında 14-29 yaş arası Ankara’da yaşayan gençlerin sosyal ve ekonomik hayattan memnuniyetleri ve iyileştirme yapılması gereken alanların tespitini hedefleyen başka bir anket formu daha hazırlanarak gençlere ulaştırılmıştır. 14-29 arası hedef gruba anket formunun ulaştırılması için üniversite, milli eğitim müdürlükleri ve okullardan destek alınmış ayrıca Ajansın web sitesi ve sosyal medya hesaplarından anket duyurulmuştur. İki tematik alandaki analiz çalışmaları 2020 yılı sonunda anket sonuçlarının değerlendirilmesi aşamasına gelmiştir. Çalışmaların sonraki bölümlerinde derlenen anket sonuçları ve elde edilen görüşlerin üzerinden paydaş görüşmeleri yapılması ve çalışmaların raporlanması planlanmaktadır. Çalışmaların 2021 yılının ilk çeyreğinde tamamlanması ve sonuçlarına göre Ajans tarafından sivil toplum, kamu ve sosyal girişim aktörlerinin desteklenmesi amaçlanmaktadır.

Ayrıca, sosyal girişimcilik ile ilgili bilgi ve farkındalığın artırılması, sosyal girişimlerin tanıtılması ve aralarındaki iş birliğinin artırılması amacıyla hazırlanan SGA web sitesinin veri girişi çalışmaları devam etmektedir. Bununla birlikte SGA web sitesini daha kullanıcı dostu ve işlevsel hale getirmeye yönelik çalışmalar da devam etmektedir.

Sosyal girişimcilik alanında iş birliklerinin geliştirilmesi için ise birçok kurumla ikili görüşmeler gerçekleştirilmektedir. Diğer taraftan sosyal girişimlerin ihtiyaç duyduğu alanlarda kamu kurumları, özel ve sivil toplum kuruluşları ile aralarında iş birlikleri kurulması amacıyla aracılık faaliyetleri yürütülmeye devam edilmektedir. Bu kurumlar arasında İçişleri Bakanlığı İçişleri Bakanlığı Sivil Toplumla İlişkiler Genel Müdürlüğü, Kültür ve Turizm Bakanlığı, İl Milli Eğitim Müdürlüğü bulunmaktadır. Ayrıca sosyal girişimcilik ile bilgi vermek amacıyla Selçuk Üniversitesi Sürekli Eğitim Merkezi ve Ankon Danışmanlık tarafından düzenlenen toplantılarda konuşmacı olarak yer alınmıştır.

Sosyal Gelişmeyi Destekleme Programı (SOGEP) kapsamında belirlenmiş olan öncelikler ve bölgenin ihtiyaçları doğrultusunda proje içeriği oluşturulmaya başlanmış ve ilgili kurumlar ile projelerin geliştirilmesi hedeflenmiştir.

İstatistiklerle Ankara 2020

Ankara Kalkınma Ajansı, Ankara'nın sosyoekonomik göstergeler bağlamında güncel pozisyonunu değerlendirmek adına "İstatistiklerle Ankara" çalışmalarını periyodik olarak yayımlamaktadır. Bu kapsamda, 2020 yılı içerisinde de Ankara'ya ilişkin demografik, ekonomik, sosyal, çevresel ve kültürel göstergelerin bir araya getirilmesine ilişkin çalışmalar gerçekleştirilmiştir. İstatistiklerle Ankara 2020 çalışmasında yer alan başlıklar aşağıda yer almaktadır.

- Nüfus ve demografi
- Göç
- Sağlık
- Eğitim
- Ulaşım ve haberleşme
- Sosyal hizmetler
- Kültür, sanat, eğlence ve spor
- Sivil toplum
- Bölgesel hesaplar
- Gelir dağılımı ve yoksulluk
- İşgücü
- Sanayi
- Tarım ve hayvancılık
- Turizm
- İnşaat ve konut
- Dış ticaret
- Yenilikçilik
- Devlet destekleri
- Çevre
- Enerji

Bu başlıklarla ilgili olarak TÜİK başta olmak üzere ilgili kurumlardan talep edilerek elde edilen veriler yıllar içerisindeki eğilimleri de gösterecek şekilde derlenip Ajans resmi web sitesi kanalıyla <http://istatistik.ankaraka.org.tr/> adresinden paylaşılmaktadır.

Döngüsel Ekonomi ve Kaynak Verimliliği Araştırması

Bakanlık tarafından 2020 yılı temasının kaynak verimliliği olarak belirlenmesine istinaden kaynak verimliliği alanında farkındalık seviyesini anlamak ve kaynak verimliliği ile döngüsel ekonomi kavramları özelinde sektörde yapılan çalışmalar hakkında bilgi toplamak üzere Ostim İş ve İnşaat Makineleri Kümeleneğinde yer alan firmalar için Ajans uzmanları eliyle anket hazırlanmıştır. Ankete katılımı sağlamak üzere kümeye resmi yazıyla konu bildirilmiş ve firmaların katılımının sağlanması için iş birliği talep edilmiştir. Pandemi sebebiyle saha ziyaretleriyle firmalarla görüşmek mümkün olmadığından anket yoluyla firmaların kaynak

verimliliği kavramı çerçevesinde algıları ve bu kapsamda yürüttükleri faaliyetlerin analiz edilmesi amaçlanmaktadır.

Ankara Kalkınma Ajansı Tarımda Girişimcilik ve Teknoloji Platformu

Tarımda girişimcilik ve teknoloji platformu dijital dönüşüme dayalı endüstriyel devrim kapsamında; güncel bilgi ve teknolojiyi tarım sektörüne entegre etmek, tarımda girişimciliği yaygınlaştırmak, kendi kendine yetebilen bir kent haline gelmek, sürdürülebilir tarımın gelecek nesillerle devamlılığını sağlamak amacıyla Tarımda Girişimcilik ve Teknoloji Platformu (<http://www.tagtech.org.tr/>) 2019 yılında kurulmuştur. 2020 yılı içerisinde, platform kapsamında konumlanan Tarım ve Gıda Hızlandırıcı Programı (TAG-Hızlandırıcı), Kentsel Tarım Programı (TAG-Kent) ve Tarım ve Çocuk Programı (TAG-Çocuk) olmak üzere dört program çerçevesinde gerçekleşen faaliyetler aşağıda sunulmaktadır:

Tarım ve Gıda Hızlandırıcı Programı

TAG-Hızlandırıcı Programı'nın amacı; tarım, tarım alet ve makineleri, gıda ve ilaç sanayisi sektörlerine yönelik teknoloji üretme/ticarileştirme ekosistemini geliştirmek, güncel/akıllı teknolojik çözümlerin bu sektörlerde entegrasyonunu sağlamak ve kullanımını yaygınlaştırmak ve böylece söz konusu sektörlerin verimliliği ve katma değerini arttırmaktır.

Programın hedef kitlesi Ankara'da tarımsal üretim, hayvancılık, gıda sanayisi, tıbbi/aromatik bitki üretimi, ilaç sanayisi ve tarımsal makina üreticilerine yönelik teknolojik çözümler ve ürünler (akıllı tarım uygulamaları vb. gibi) geliştiren start-up firmalardır. Hızlandırıcı program ile hedef kitle içerisinde yer alan start-up firmaların, gene Ankara'da faaliyet gösteren tarımsal ve endüstriyel üreticilerle (önder çiftçiler, tarım alet ve makineleri üreticileri, gıda ve ilaç sanayicileri) ile eşleştirilerek tarım/gıda/ilaç/tarım alet ve makineleri teknolojileri ekosisteminin geliştirilmesi, bu teknolojilerin ticarileştirilmesi, üretim süreçlerinde uygulanması ve yaygınlaştırılması amaçlanmaktadır.

Ankara Kalkınma Ajansı tarafından 2020 yılı içerisinde Tarım ve Gıda Hızlandırıcı Programı ile ilgili program bilgilendirme çalışmaları yürütülmüş ve TAG-TECH Platformu üzerinden çiftçiler ile gıda sanayi ve tarım makinesi üreticisi firmaların ihtiyaçlarının belirlenmesi amacıyla ihtiyaç araştırma anketleri uygulanmıştır. Bu ihtiyaçların programa başvuran start-upların çözüm ve teknoloji önerileri eşleştirilmek suretiyle teknoloji entegrasyonu ve yayım bileşeni olmak üzere iki bileşen çerçevesinde eğitim, mentorlük, danışmanlık, test-validasyon ve demonstrasyon çalışmaları aracılığıyla desteklenmesi hedeflenmiştir.

2020 yılı içerisinde gerçekleştirilen faaliyetler

- TAG-TECH Tarımda Girişimcilik ve Teknoloji Platformu (<http://www.tagtech.org.tr/tr>) oluşturulmuş ihtiyaç belirleme çağrısına çıkmıştır. TAG-Hızlandırıcı kapsamında hedef kitlenin ihtiyaçlarına yönelik teknolojik çözümler sunulması amacıyla çiftçi, kurum ve kuruluşların program amaçlarına yönelik ihtiyaçlarının tespit edilmesi hedeflenmiştir. Bu kapsamda hazırlanan anketler hedef kitle tarafından doldurulmak üzere <http://tagh.tagtech.org.tr/tr> adresinde

yayınlanmıştır. Çiftçiler için ihtiyaç analizi, tarımsal üretim yapan kurumlar için ihtiyaç analizi, gıda üreticisi firmalar/kurumlar için ihtiyaç analizi, tarım alet ve makineleri üreticileri için ihtiyaç analizi, ilaç üreticisi firmalar için ihtiyaç analizi anketi olmak üzere 5 başlıkta anketler uygulanmıştır.

- TAG Hızlandırıcı programı kapsamında ilgili üniversiteler, kurumlar, (Ankara Üniversitesi Eczacılık Fakültesi, Hacettepe Üniversitesi Eczacılık Fakültesi, ODTÜ Gıda Mühendisliği, Ankara Üniversitesi Tarla Bitkileri Bölümü, TÜBİTAK TEYDEB, Tarım Makineleri Üreticileri Birliği, Et ve Süt Kurumu), start-uplar, gıda sanayi firmaları ve çiftçilerle görüşmeler yapılmıştır. Görüşmelerde TAG-Hızlandırıcı programı tanıtılarak program kapsamında yapılabilecek çalışmalar değerlendirilmiştir. Mentor havuzu oluşturulmuştur. Söz konusu Tarım ve Gıda Hızlandırıcı Programı kapsamında mentorlük başvuruları <https://girisimci.ankaraka.org.tr/tr/portal/mentoring> adresinden alınmıştır.
- Start-uplara yönelik Tarım ve Gıda Hızlandırıcı Programı Bilgilendirme Toplantısı, Ankara Kalkınma Ajansı Genel Sekreteri ve ilgili paydaşların katılımı ile 5 Mart 2020 tarihinde Ankara Kalkınma Ajansı binasında gerçekleştirilmiştir. Katılımcılara programla ilgili detaylı bilgi; programın aktörleri, hedef kitleleri, kısa-orta ve uzun vadedeki amaçları ile makro ve mikro düzeydeki amaçları hakkında bilgi verilmiş ve TAG-TECH (<http://www.tagtech.org.tr/>) platformunun tanıtımı gerçekleştirilmiştir. Program kapsamında, çiftçiler ile gerçekleştirilen, görüşmeler, mülakatlar, anketler ve ihtiyaç analizleri kapsamında ortaya çıkan sorunlar katılımcılara aktarılmış ve görüş alışverişinde bulunulmuştur.
- TAG Hızlandırıcı programı kapsamında hazırlanan başvuru rehberi ışığında 10 Mart – 5 Nisan tarihleri arasında toplam 13 teknoloji firması başvuru yapmıştır.
- Alınan başvurular Ajans İş Geliştirme ve Strateji Birimi personeli ve Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi öğretim üyelerinden oluşan TAG Hızlandırıcı Programı Değerlendirme Komitesi tarafından değerlendirilmiş ve 11 adet çözüm/başvuru sahibi (teknoloji firmaları), çözüm ortağı (çiftçi/gıda üreticisi işletme) ve mentor eşleşmesi yapılmıştır.
- Ağustos ayı içerisinde her bir eşleme için online bilgilendirme toplantıları yapılmış ve her bir eşleşme için çalışma planları oluşturulması istenmiştir.
- TAG-Hızlandırıcı çözüm eşleşmeleri uygulama süreçleri kapsamında, çalışma planları kapsamında belirlenip onaylanan mentorlük, saha denemesi, toprak analizi, laboratuvar test ve analiz ile deneme üretimi süreçlerinin 30 Kasım itibarıyla tamamlanması öngörülmüştür. Aralık sonu itibarıyla 3 eşleşme faaliyetlerini tamamlamış 8 adet eşleşme ise Covid 19 pandemisi nedeniyle tamamlanamayan faaliyetlerin tamamlanmasına yönelik ek süre talebinde bulunmuştur.

Kentsel Tarım Stratejisi (TAG-KENT)

Ankara Kalkınma Ajansı Tarımda Girişimcilik ve Teknoloji Platformu (TAGTECH) altında yer alan Kentsel Tarım Programı (TAG-KENT) kapsamında yürütülen ilk faaliyet Kentsel Tarım Stratejisi'nin hazırlanmasıdır. Kentsel Tarım Stratejisi, Ankara kent alanı içindeki tarımsal üretim pratiklerinin geliştirilmesi ve yaygınlaştırılmasına yönelik mevcut potansiyel ve kısıtlar ile kısa, orta ve uzun vadeli öncelik ve tedbirleri ortaya koyan bir strateji metni olarak hazırlanmıştır. İlk olarak pilot ilçe olarak seçilen Ankara Çankaya özelinde hazırlanan Ankara Kentsel Tarım Stratejisi ile Ankara kentsel alanında geçim odaklı tarım faaliyetlerini

artırmak; kentin gıda kaynaklarını çeşitlendirerek ithal ürünlere bağımlılığı azaltmak ve kentin gıda tüketimi açısından kendini idame ettirebilirlik düzeyini artırmak; kentteki gelir olanaklarını tarım faaliyetleri ekseninde çeşitlendirmek; besin değeri yüksek ve farklı çeşitlilikte gıda ürünlerinin üretimini ve tüketimini arttırmak; gıda güvenliği ve gıda fiyatlarının yüksekliği gibi konularda iyileştirici etkiler yaratmak; kentsel atıkların (atık su da dâhil olmak üzere) tarımsal amaçlı yeniden kullanımını sağlamak, atık yönetimine katkıda bulunmak ve sentetik gübre yerine organik atıklara dayalı tarımsal üretimi arttırmak; iklim değişikliği ile mücadeleye katkı sağlayacak kentsel üretim süreçlerini teşvik etmek; yerel yönetimlerin plan çalışmalarında çevresel sürdürülebilirlik odaklı mekânsal planlama yaklaşımını teşvik etmek ve hızlı kentleşme ile çözülmeye uğramış sosyokültürel dayanışma ve sosyal sorumluluk ağlarını yeniden güçlendirmek amaçlanmaktadır.

Kentsel Tarım Stratejisi'nin hazırlanması kapsamında, 2020 yılında ilk olarak 30 Ocak 2020 tarihinde Ankara Kalkınma Ajansı ve ODTÜ Şehir ve Bölge Planlama öğretim üyeleriyle bir toplantı gerçekleştirilmiştir. Bu toplantı ile bu çalışmanın kapsamı, yöntemi ve içeriğine dair somut bir konumlandırılmasının gerçekleştirilmesi amaçlanmıştır.

5 Mayıs 2020 tarihinde gerçekleştirilen ikinci toplantı ile de kentsel tarım alanında faaliyetler yürüten organizasyonlar ve sivil toplum kuruluşlarının temsilcilerinin katılımıyla kentsel tarımın kentlerin geleceğine ilişkin önemi; Ankara'nın kentsel tarım potansiyeli, kentin olanakları ve kısıtları; Ankara'da kentsel tarımın gelişmesi için politika ve teşvik önerileri, kentsel tarımın geliştirilmesi yönünde kurumsal yaklaşımlar ve katılımcı deneyimleri ve önerilerini kapsayan bir online çalıştay gerçekleştirilmiştir.

18 Eylül tarihinde Kentsel Tarım Stratejisi'nin tamamlanan birinci bölümüne ilişkin değerlendirmenin yapıldığı 3. toplantı gerçekleştirilmiştir.

25 Kasım tarihinde ise kentsel tarım stratejisinin strateji inşasına ilişkin temel kurgusunun değerlendirildiği nihai toplantı gerçekleştirilmiş olup; Aralık sonu itibarıyla Kentsel Tarım Strateji dokümanı nihai aşamaya gelmiştir. Ajans değerlendirmeleri ışığında gerçekleştirilecek revizyonlar sonucunda 2021 yılı başında söz konusu dokümanın yayımlanması öngörülmektedir.

TAG-ÇOCUK Platformu

TAG-ÇOCUK platformu çocukların tarım ve doğa konusunda farkındalık, bilgi ve becerilerini geliştirmeyi amaçlamaktadır.

Günümüz kent çocuklarının doğa ve tarımsal faaliyetlerden kopuk olarak büyümeleri hem çocukların gelişimsel bütünlükleri hem de güvenli gıda ve tarımın sürdürülebilirliği açısından tehlike arz etmektedir.

Tarım ve Çocuk (TAG-Çocuk) Programı bu tehlikenin önüne geçmek için kurgulanmış olup, program ile çocuklarda tarım ve girişimcilik konularında farkındalık ve kapasite geliştirerek tarımsal girişimciliğin yeni nesiller arasında özendirilmesini hedeflemektedir. Sağlıklı nesiller ve sürdürülebilir yaşam amacıyla, çocukları eğitimler, atölyeler, saha ziyaretleri ve yarışmalarla buluşturup onların toprakla, tarımla, doğayla büyümeleri hedeflenmektedir. Program Ankara İl Milli Eğitim Müdürlüğü ve Atatürk Orman Çiftliği Müdürlüğü ile iş birliği içerisinde uygulanmaktadır.

2020 yılı ilk yarısında; program web sayfası (<http://tagcocuk.tagtech.org.tr/>) kullanıma açılmış, Ankara İl Milli Eğitim Müdürlüğü ile işbirliği içerisinde pilot okullar seçilmiş, seçilen okulların yetkilileri ile Ankara Kalkınma Ajansı ev sahipliğinde bir araya gelinerek öğrencilere yönelik yapılacak bilgilendirme ve saha ziyaretlerinin kapsamı oluşturulmuştur.

Covid-19 pandemisi nedeniyle bilgilendirme ve saha çalışmaları ertelenmiştir. 24-25 Aralık 2020 tarihlerinde Ankara İl Milli Eğitim Müdürlüğü'ne bağlı okul öğretmenlerine yönelik farkındalık artırmak ve okullarda yapılacak uygulamalara yönelik bilgilendirmek amacıyla Permakültür giriş eğitimi online olarak düzenlenmiştir. Eğitim 30 kişinin katılımı ile gerçekleşmiştir.

Ön Fizibilite Raporları Hazırlanması

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın 07.04.2020 tarih ve 42359965-622.03 sayılı yazısında yer alan konulara yönelik olarak ön fizibilite çalışmaları yürütülmüştür.

Tiftik İşleme Tesisi Ön fizibilite Çalışması

Ankara'da tiftik işlemesine yönelik bir tesis kurulması için ajans uzmanları tarafından ön fizibilite çalışması yürütülmüştür. Çalışma sonunda hazırlanan rapor Ağustos ayı itibarıyla Bakanlığa iletilmiştir.

İş ve İnşaat Makinelerinde Kritik Komponent Üretimi Ön Fizibilite Çalışması

Ön fizibilite, iş ve inşaat makineleri sektörüne yönelik hâlihazırda yerli üretimi olmayan ve sektörün tamamının ithal yolu ile temin ettiği dizel motorunun yerli üretiminin yapılmasını konu almaktadır.

Fizibilite çalışmasına konu olan dizel motorunun üretimi her ne kadar iş ve inşaat makineleri sektöründen yola çıkılarak belirlenmişse de, ilgili yatırımın hayata geçirilmesi hem karayolunda kullanılan otobüs, kamyon gibi ağır hizmet sınıfı araçlarda hem de ülkemiz için son derece stratejik bir öneme sahip askeri araçlarda güç ihtiyacının karşılanmasında önemli bir boşluğun doldurulabilmesine imkân sağlayacaktır.

Yerleşme oranının artırılabilmesi ve ülkemizin dışa bağımlılığının azaltılabilmesi için motorda ihtiyaç duyulan yazılım, yakıt enjeksiyon sistemi, turboşarj sistemi ile egzoz gazı temizleme sistemlerinin mümkün olduğunca yerli mühendislik imkanları ile geliştirilerek üretilebilmesi önemli noktalardandır.

Çalışma sonunda hazırlanan rapor Ağustos ayı itibarıyla Bakanlığa iletilmiştir.

Karadut Suyu Üretim Tesisi

Ankara'da karadut meyvesinden karadut suyu üretilmesine yönelik bir tesis kurulması için Ajans uzmanları eliyle ön fizibilite çalışması yürütülmüştür. Çalışma sonunda hazırlanan rapor Kasım ayı itibarıyla Bakanlığa iletilmiştir.

Mekanik Aksamli Tehditlerin Uzaktan Tespit Sisteminin Üretimi Projesi

Ankara Yenimahalle ilçesinde kurulmak üzere, hem sahada hem de kapalı alanlarda her türlü canlıya rahatlıkla monte edilebilen sistemlerinin gelişmesi, savunma durumunda kalanların da

bu sistemleri rahatlıkla tespit edebilmesi ve bu canlıların yol açacakları zararların önlenmesi amacıyla mekanik aksamli tehditlerin uzaktan tespit sisteminin üretimine yönelik bir ön fizibilite çalışması Ajans uzmanları tarafından yürütülmüştür. Çalışma sonunda hazırlanan rapor 30 Kasım 2020 itibarıyla Bakanlığa iletilmiştir.

Polimer Üretim Tesisi

Savunma ve havacılık teknolojileri bakımından Türkiye'nin öncül bölgesi olan Ankara'da Termoplastik ve termoset olmak üzere iki ana sınıftan oluşan polimer piramidinin yerli olarak tedarik ağının oluşturulması ve üretimini gerçekleştirilmesine yönelik bir polimer üretim tesisi yatırımının ön fizibilite çalışması Ajans uzmanları tarafından yürütülmüştür. Çalışma sonunda hazırlanan rapor 30 Kasım 2020 itibarıyla Bakanlığa iletilmiştir.

Lityum Sülfür Batarya Üretim Tesisi

Elektrikli teçhizat imalatı sektörü kapsamında, bu güne kadar teorik olarak en etkin ve verimli kullanımı olduğu ispatlanan Li-S bataryaların yerli olarak Ankara'da üretimine yönelik bir Lityum Sülfür Batarya Üretim Tesisi yatırımının ön fizibilite çalışması Ajans uzmanları tarafından yürütülmüştür. Çalışma sonunda hazırlanan rapor 30 Kasım 2020 itibarıyla Bakanlığa iletilmiştir.

Diğer Ön Fizibilite Çalışmaları

Ajans uzmanlarınca gerçekleştirilen yukarıda belirtilen ön fizibilite çalışmaları dışında Ajans 20 farklı konuda ön fizibilite raporu hazırlama çalışmalarını hizmet alımı yoluyla gerçekleştirmiştir. Bu ön fizibilite çalışmaları ilgili sektörler, uygulama yeri ve amaçları kapsamında aşağıdaki tabloda verilmektedir. Söz konusu raporlar 30 Kasım 2020 itibarıyla Bakanlığa iletilmiştir.

Proje Konusu	Sektörü	Uygulama Yeri (İl/İlçe)	Amaç
Enjektör Geri Dönüşümü ve Makine imalatı	Sağlık Teknolojileri	Ankara	Ankara'da halen ithalata bağımlı olarak karşılanan cihaz ihtiyaçlarının yerli üretimle ikame edilmesinin sağlanması amaçlanmaktadır.
Ayaş-Beypazarı Jeotermal Santrali Fizibilitesi	Enerji	Ayaş-Beypazarı	Yeni teknolojiler artık 150 °C sıcaklığın altında da enerji üretimine olanak sunmaktadır. Bu konuda yatırım yapma isteğinde olan yatırımcıların mevcudiyeti bilgisiyle bir ön fizibilite çalışması oluşturmak amaçlanmaktadır.
Havuç Yıkama, Tasnifleme ve Paketleme Tesisi ile Söz Konusu Tesis İle Entegre Çalışacak Soğuk Hava Deposu	Tarım ve Gıda Teknolojileri	Ankara/Beypazarı	Türkiye'de üretilen havucun % 25'e yakın kısmının üretildiği Beypazarı ilçesinde bir havuç işleme, tasnifleme ve paketleme fabrikasının kurulması amaçlanmaktadır.

Temiz Üretim Merkezi Kurulumu Projesi	Çevre ve Atık Teknolojileri	Ankara	Ostim’de firmalara temiz üretim konusunda danışmanlık sağlanması ve eğitimlerin düzenlenmesinden sorumlu bir Temiz Üretim Merkezi’nin kurulması amaçlanmaktadır.
Titanyum ve Alaşımları ile Yeni Nesil Çelik ve Türevlerinin Üretim Tesisi	Savunma ve Havacılık Teknolojileri	Ankara	Savunma Sanayii’nde kullanılan hava, kara ve deniz araçlarının parçalarının üretimleri için gereken Titanyum ve alaşımları ile Çelik süper alaşımlarının geliştirilmesi ve döküm yöntemi ile üretimlerinin sağlanması amaçlanmaktadır.
Cayrokoşter Türünde Sivil Helikopter İmalatı Tesisi	Savunma ve Havacılık Teknolojileri	Ankara	F35, Airbus ve Boeing gibi uluslararası uçak projelerine komponent üreten SSB, TUSAŞ, ASELSAN ile yapılan görüşmelerde bu firmaların nihai ürün üretme hevesleri taşıdığı tespit edildiğinden bu konuda bir ön fizibilite çalışması oluşturmak amaçlanmaktadır.
Baskı Devre Kartı Üretim Tesisi	Bilişim	Ankara	Baskı devre kartının potansiyel alıcısı olan firmalarla görüşmeler gerçekleştirilerek, ihtiyaç duydukları standart ve gereksinimlerin belirlenmesi amaçlanmaktadır
Fotovoltaik Güneş Paneli Üretim Tesisi	Enerji	Ankara	Fotovoltaik güneş panellerinin yerli olarak üretilerek Türkiye’nin enerjide ve santral kurulumunda dışa bağımlılığını azaltmak amaçlanmaktadır.
Yerli Mikroişlemci, Mikrodenetleyici ve Elektronik Devre Kartı Üretim Tesisi	Bilişim	Ankara	Ülkemizde özellikle sivil alanlarda bir elektronik devre kartı üzerine entegre edilerek MPU ve MCU kullanımı çok yaygın olmasına rağmen yerli yapılan ürün bulunmamaktadır. Bu teknolojilerin geliştirilmesi bir ekosistem tesisi ile birlikte gerçekleştirilerek asli katma değerini ülkemize kazandırılması amaçlanmaktadır.
Yerli Sensor ve Eyleyici Üretim Tesisi	Bilişim	Ankara	Veri iletişimini yerli donanımlar ile gerçekleştirerek ithalatın önüne geçmek ve bu alanda yaşanan ticaret savaşlarında söz sahibi olmak amaçlanmaktadır.
Agat Taşı İşleme Tesisi	Madencilik	Ankara/Çubuk	Çubuk’ta yeraltındaki agat taşı miktarının tespit edilerek yatırım yapılmaya elverişli bulunması halinde ekonomik değere dönüştürülmesi amaçlanmaktadır.
Lityum-İyon Batarya	Otomotiv	Ankara	Yakın dönemde karbon bazlı yakıtların

Hücre Üretim Tesisi			yerini alacak olan elektrik bataryalı araç ve taşıtlar önemli miktarda batarya hücresine ihtiyaç duyacağında bu alandaki ihtiyacın yerli olarak giderilmesi amaçlanmaktadır.
Medikal Kullanıma Yönelik Enzim Ve Boyar Madde Üretim Tesisi	Sağlık Teknolojileri	Ankara	Medikal üreticilerin nitelikli tanı, boyama ve görüntüleme kitleri için ihtiyaç duydukları enzim, boyar madde ve diğer hammaddenin yerli imkanlarla üretimini sağlamak amaçlanmaktadır.
Onkolojik Tedaviye Yönelik Farmakolojik Molekül Ve Radyoaktif Madde Üretim Tesisi		Ankara	Kanser hastalarının ihtiyaç duyduğu tanı ve tedavi sistemleri ile ilaçların yerli imkanlarla üretimini sağlamak amaçlanmaktadır.
Jeotermal Kaynaklı Sera Fizibilitesi	Tarım ve Gıda Teknolojileri	Ankara	Ankara’da bulunan jeotermal kaynaklarının yenilikçi tarım uygulamalarına entegre edilerek bölgesel katma değer artırılması amaçlanmaktadır.
Elektrik ve Elektronik Atıkların Geri Dönüşümü Tesisi	Çevre ve Atık Teknolojileri	Ankara	Elektrikli aletlerin ve elektronik cihazların çevreye verdiği olumsuz etkinin azaltılması ve e- atıkların ekonomiye kazandırılması amacıyla toplanarak geri dönüştürülmesi amaçlanmaktadır.

2021 Yılı Çalışma Programının Hazırlanması

2020 yılı içerisinde yürütülen faaliyetlerden bir diğeri de 2021 Çalışma Programı'nın hazırlanması ve bu süreçte Ankara Kalkınma Ajansı Sonuç Odaklı Programlarının revize edilerek güncellenmesidir. Bu doğrultuda Ajans faaliyetleri üç sonuç odaklı program kapsamında kurgulanmıştır: 1) Teknoloji Girişimciliği ve Ticarileşme Sonuç Odaklı Programı; 2) Yeni Nesil Kırsal Kalkınma Sonuç Odaklı Programı; 3) Sosyal Yenilik ve Sosyal Kalkınma Sonuç Odaklı Programı. Her üç sonuç odaklı program kapsamında program genel amacı ve özel amaçları güncellenmiş, programlar müdahale gerekçeleri bağlamında konumlandırılmış ve sonuç ve çıktı hedefleri belirlenmiştir. 2020 yılı Çalışma Programı proje ve faaliyetleri bu amaçlar doğrultusunda tasarlanıp konumlandırılmıştır. Aynı zamanda, Teknoloji Girişimciliği ve Ticarileşme Sonuç Odaklı Programı kapsamında Almanya, Yeni Nesil Kırsal Kalkınma Sonuç Odaklı Programı kapsamında İtalya, Sosyal Yenilik ve Sosyal Kalkınma Sonuç Odaklı Programı kapsamında ise İngiltere olmak üzere her bir sonuç odaklı program kapsamında yatırım, tanıtım ve proje işbirlikleri gerçekleştirmek üzere Ankara Kalkınma Ajansı hedef ülkeleri belirlenmiştir.

SOP Yönetim Planlarının Hazırlanması

Teknoloji Girişimciliği ve Ticarileşme Sonuç Odaklı Programı, Yeni Nesil Kırsal Kalkınma Sonuç Odaklı Programı ve Sosyal Yenilik ve Sosyal Kalkınma Sonuç Odaklı Programı'nı

kapsayan Ajans sonuç odaklı programlarına ilişkin 2021-2023 dönemini kapsayan Sonuç Odaklı Program Yönetim Planları hazırlanmıştır. Her bir yönetim planı kapsamında, Ajans bünyesinde 12 Şubat 2020 tarihi itibarıyla sorumlu bir SOP çalışma grubu oluşturulmuş ve bu çalışma grubu çalışmaları aracılığıyla söz konusu döneme ilişkin SOP genel amacı ve özel amaçları tanımlanmış, arka plan ve gerekçe açıklanmış ve Kapsam Yönetim Planı, İletişim ve İşbirliği Yönetim Planı, Performans Yönetim Planı, Takvim Yönetim Planı ve Mali Yönetim Planı olmak üzere alt yönetim planları hazırlanarak Bakanlık onayına sunulmuştur.

3.3.1.2. Planlama Çalışmaları Kapsamında Gerçekleştirilen Eğitim Faaliyetleri

Tarımsal Üretimde Kısa Tedarik Zinciri ve Bölgesel Ağlar Oluşturulması Eğitimleri

Eğitim ile Ankara’da gıda güvenliği ve tarımsal üreticilerin korunması kapsamında, yaş-meyve sebze ürünleri başta olmak üzere tarımsal üretimde yerel tedarik zincirlerini kullanarak etki alanını artırmak, yeni kısa tedarik zinciri oluşturmak üzere farkındalık kazandırmak, ihtiyaca uygun olarak yerel ekonomiyi desteklemek, bölgesel ağlar oluşturarak yerelin gücünü ön plana çıkarmak ve kentlerde sürdürülebilir yerleşim alanlarının sağladığı olanaklar hakkında katılımcıları bilgilendirmek amaçlanmıştır

Eğitimin genel amacı, tüketicilerin birincil gıda üreticilerine ve ürünlerine erişimini kolaylaştıran kısa tedarik zincirlerinin güçlenmesi yoluyla, Ankara’nın gıda güvencesine katkı vermektir. Eğitimin özel amacı, Ankaralı tüketicilerin kısa tedarik zincirlerini tanıtmak ve bu yapılara etkin özneler olarak katılmak ve yenilerini oluşturmak için ihtiyaç duydukları bilgi ve becerileri geliştirmektir.

Eğitim başlıkları ise; Türkiye’de tarım sektörü, gıda ürünleri ve enflasyon ilişkisi, Türkiye’de yaş meyve-sebze sektöründeki kayıplar, mevcut tedarik zinciri, iklim değişiklikleri, gıda güvencesi, sürdürülebilir tarım, iyi tarım, organik tarım, tarım ürünleri pazarlaması, tarım ürünleri kentsel lojistiği, şehirlerde tarım ve sebze bahçeleri, Dünya’da ve Türkiye’de sebze bahçeleri olarak belirlenmiştir.

26.06.2020 Cuma günü 13:00-17:00 saatleri arasında online platform üzerinden gerçekleştirilen ilk eğitime 24 kişi katılmıştır. İkinci eğitim ise İkinci Eğitim 03.07.2020 tarihinde 13:00-17:00 saatleri arasında online platform üzerinden gerçekleştirilmiş olup 17 kişi katılım sağlamıştır.

Permakültür Eğitimleri

Kentsel Tarım Programı kapsamında 2019 yılında planlanmasına başlanan bir diğer faaliyet ise Permakültür eğitimleridir. Permakültür’e Giriş Eğitimi ve Permakültür Tasarım Sertifikası Programı olmak üzere iki ayrı eğitimden oluşacak bu eğitimler ile kentsel tarım pratikleri konusunda kapasite artırılması ve doğal tarımsal üretime yönelik bilgi ve becerilerin geliştirilmesi amaçlanmaktadır. 2020 yılı Ocak ayında eğitime katılmak üzere ilgililerden başvuru alınmıştır.

Eğitim online platform üzerinde 15 saatlik eğitim ve zoom toplantıları formatında Ekim-Aralık 2021 tarih aralığında gerçekleştirilmiş olup, eğitime katılan toplam 53 kursiyer Küresel Permakültür Enstitüsü tarafından da tanınan Doğa ile Tasarım ve Permakültür’e Giriş eğitim sertifikasını almışlardır.

Aynı zamanda, 24-25 Aralık 2020 tarihlerinde Ankara İl Milli Eğitim Müdürlüğü'ne bağlı ilköğretim öğretmenlerine yönelik farkındalık artırmak ve okullarda yapılacak uygulamalara yönelik bilgilendirmek amacıyla sekiz saatlik Permakültür giriş eğitimi online olarak düzenlenmiştir. Eğitim 30 kişinin katılımı ile gerçekleşmiştir.

Mesleki ve Teknik Liselere Yönelik Eğitimler

Milli Eğitim Bakanlığı ile Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı arasında imzalanan protokol kapsamında ülke düzeyinde mesleki ve teknik eğitimin desteklenmesi amacıyla 2019 yılında başlanan eğitim programı kapsamında 2020 yılı içerisinde aşağıdaki faaliyetler yürütülmüştür.

1. İnovasyon ve tasarım odaklı düşünme eğitimi: 10-15 Ocak 2020 tarihleri arasında 3 okulda 54 öğrenciye eğitim verilmiştir.
2. Etkili sunuş teknikleri eğitimi: 3-8 Ocak 2020 tarihleri arasında meslek lisesinden öğrenciler için etkili sunuş teknikleri eğitimi düzenlenmiş olup 70 öğrenci katılım sağlamıştır.
3. Liderler Programı: Meslek lisesi öğrencileri ile sanayicilerin bir araya getirildiği tecrübe paylaşım amaçlı “Kendi Yolunun Lideri Olmak” başlıklı kariyer programı ASO 1. OSB yerleşkesinde düzenlenmiştir. Programda öğrenciler meslek lisesi mezunu sanayicilerle bir araya gelerek onlarla tanışma ve soru sorma imkânı elde etmişlerdir. Ankara'nın önde gelen firmalarının üst düzey yöneticilerinin yaptığı sunumların ardından programa katılan 83 öğrenci, bölgede yer alan Hidromek ve Manas Elektronik firmalarını ziyaret etmiştir.

Patent ve Ticarileştirme Eğitimi

Buluşlarını ve iş fikirlerini korumak, ticarileştirmek, fikri-sınai hakları kullanarak yurt içi pazar payını arttırmak, yurt dışına açılmak ve ihracat pazarlarını geliştirmek isteyenler için Patent ve Ticarileştirme Eğitimi düzenlenmiştir.

Eğitim; yenilikçi iş fikirlerinin korunması ve ticarileşmesi, girişimciliğin yaygınlaşması ve kurumsal yapıların bu haklardan maksimum faydayı sağlamalarını amaçlamakla beraber patent, tasarım ve marka başvurusu adımları ile bu konularda yapılan hataları da mercek altına alarak ticarileştirmede verimi arttırmayı da amaçlamıştır.

21-22 Mayıs 2020 tarihlerinde Covid-19 salgınıyla mücadele ve önlem yöntemleri süreci kapsamında uzaktan eğitim yoluyla verilen eğitim sonrasında katılımcılara dijital sertifikaları da iletilmiştir.

Yapay Zeka ve Makine Öğrenmesi Eğitimleri

3-4 Aralık ve 7-8 Aralık 2020 tarihlerinde her biri sekiz saatlik iki yapay zeka ve makine öğrenmesi eğitimi online olarak düzenlenmiştir. Eğitimin hedef kitlesi Ankara'da bulunan tarım ve gıda start-upları olmuştur. Her bir eğitime 15 kişi katılım sağlamıştır.

Eğitim başlıkları aşağıda yer almaktadır:

- Yapay Zeka nedir? Makine öğrenmesi nedir? Tanım ve kapsam
- Makine öğrenmesi ile ne tip problemleri çözebiliriz?
- Bu problemlerde hangi makine öğrenmesi modelleri kullanılmaktadır?
- Bu modellerin temel çalışma prensipleri
- Başarımı arttırmak için kullanılan yaklaşımlar
- Makine öğrenmesi uygulama alanları

Endüstriyel Simbiyoz Eğitimi

Döngüsel ekonominin önemli bir parçası olan endüstriyel simbiyoz konusunda organize sanayi bölgelerinde faaliyette bulunan firmalara farkındalık sağlamak amacıyla 6-8 Ekim 2020 tarihlerinde online platform aracılığıyla eğitim düzenlenmiştir. Eğitime çeşitli firma ve kurumlardan on bir kişi katılım sağlamıştır. Eğitimde endüstriyel simbiyozla ilgili olarak temel bilgilere ve uygulama yöntemleri ile örneklerine değinilmiş olup katılımcıların endüstriyel simbiyozla ilgili olarak temel bilgilere sahip olmaları ve ülkemizdeki uygulama imkânlarına ilişkin farkındalık uyandırılması amaçlanmıştır.

3.3.1.3. Katılım Sağlanan Etkinlikler

- Erasmus+ KA3 Avrupa Gençleri Birlikte Proje Teklif Çağrısı Bilgilendirme Webinarı
- Türkiye'de Sosyal Girişimciliğin Hukuki Statüsü İhtiyaçlar ve Öneriler Bilgilendirme Toplantısı
- TC Seul Büyükelçimiz Sn. Ersin ERÇİN ile COVID süreci değerlendirme toplantısı
- İklim Değişikliği Alanında Ortak Çabaların Desteklenmesi Projesi Kapanış Programı
- ENHANCER Webinar Serisi Semineri
- Ankara Kalkınma Ajansı & TEB İşbirliği Toplantısı
- TAG-Çocuk & Permakültür Vakfı İşbirliği Toplantısı
- D-Cube İşbirliği Toplantısı
- Sonuç Odaklı Programlar Çerçevesinde Kümelerle İşbirliği Toplantıları
- Japonya Hükümeti fonu ile Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü ve UNDP Türkiye iş birliğiyle yürütülmekte olan 'Kovid-19 Krizine Yanıt ve Dayanıklılık' projesi kapsamında, Kalkınma Ajanları için 'Afetlere Dayanıklılık ve Kriz Yönetimi Yetkinlik Geliştirme Programı'
- Belediyeler Birliği İklim Değişikliği Toplantısı
- Horizon 2020 Yeşil Mütabakat Çağrısı Bilgilendirme Toplantısı
- AB İklim Değişikliğine Adaptasyon Teklif Çağrısı Bilgilendirme Toplantısı
- KAGM Fizibilite Havuzları Çalışması Toplantısı
- Türkiye Sosyal Girişimcilik Ağı Konferansı: Köprüler Kurmak
- REF Konferansları - Türkiye'de İnovasyon, Prof. Dr. Ufuk Akçığit

- Avrupa Birliği Sivil Düşün Programı Sivil Düşün Destekleri Bilgilendirme Buluşmaları
- Erasmus+ Proje Sonuçlarının Yaygınlaştırılması ve Kullanılması (DEOR) Çevrimiçi Toplantısı
- İpek Yolu Kalkınma Ajansı- Sosyal Girişimcilik Eğitimi
- Uluslararası İşgücü ve Çalışma İzinleri Bilgilendirme Toplantısı-MEVKA
- Online Beceri Değerlendirme Aracı Eğitimi-Doğu Karadeniz Kalkınma Ajansı (DOKA)
- Sosyal Girişimcilik ve Sosyal İnovasyon Webinarı- Ankon Danışmanlık
- Sosyal Girişimcilik ve Ekosistem Webinarı- Selçuk Üniversitesi

3.3.1.4. Mali ve Teknik Destek Programları Kapsamında Program Yönetim Faaliyetleri

2020 yılı Çalışma Programı ile 2014-2023 Ankara Bölge Planı'nda ortaya konulan öncelikler, hedefler, tedbirler ve stratejiler dikkate alınarak, 2020 yılı mali destek programları, fizibilite desteği programı, teknik destek programı ve güdümlü proje desteği planlama, hazırlık, sözleşme ve yürütme çalışmaları gerçekleştirilmiştir.

2020 Yılı Teknik Destek Programı Kapsamında Gerçekleştirilen Faaliyetler

Toplam bütçesi 2.000.000,00 TL olan 2020 Yılı Teknik Destek (TD) Programı kapsamında; öncelikle başvuru koşullarını detaylı bir şekilde açıklayan Teknik Destek Programı Başvuru Rehberi hazırlanmıştır. Söz konusu rehber hazırlanırken, programın bölge ihtiyaçlarına daha etkin çözümler sunması ve özgünlüğünü temin etmek amacıyla, daha önce çıkılan TD programı başvuru rehberi incelenmiş, paydaşların görüş ve önerileri de dikkate alınmıştır. Rehberde, 2014-2023 Ankara Bölge Planı'nın işlevselliğini arttırmak amaçlı hazırlanan 2018-2020 Sonuç Odaklı Programı'ndaki üç (3) eksen kapsamında üç bileşenli olarak program tasarlanmıştır. Söz konusu bileşenler; Teknoloji Bileşeni (TR51/20/TD_TEK), Kırsal Bileşen (TR51/20/TD_KIR) ve Sosyal Bileşen'dir (TR51/20/TD_SOS). Bütçeleri ise Teknoloji Bileşeni için 1.000.000,00 TL, Kırsal Bileşen için 400.000,00 TL ve Sosyal Bileşen için 600.000,00 TL'dir. Ankara Kalkınma Ajansı Yönetim Kurulu'nun 3 Haziran 2020 tarihli toplantısında alınan kararla Teknik Destek başvuru rehberi kabul edilerek 16 Haziran 2020 tarihinde Ajansımız internet sitesinde yayımlanmıştır.

2020 Yılı Teknik Destek Programı'na "Kalkınma Ajansları Yönetim Sistemi (KAYS)" üzerinden Aralık ayı sonu itibarıyla toplam 141 proje teklifi alınmıştır. Altıncı dönem haricinde başarılı proje sayısı toplamı 23'tür.

Dönem	Başvuru Sayısı	Başarılı Proje
III. Dönem (Mayıs - Haziran)	18	5
IV. Dönem (Temmuz - Ağustos)	32	11
V. Dönem (Eylül - Ekim)	30	7
VI. Dönem (Kasım - Aralık)	61	*
Toplam	141	*

*VI. Dönem değerlendirmeleri Ocak 2021 içinde gerçekleşeceği için bilgisi yazılmamıştır.

2020 Yılı Fizibilite Desteği Programı Kapsamında Gerçekleştirilen Faaliyetler

Fizibilite Desteği Programı kapsamında temel amaç bölgesel kalkınmanın önünü açacak alanlarda bölge paydaşlarının ihtiyaç duyduğu fizibilite çalışmalarının desteklenmesidir. 2020 yılı Nisan ve Mayıs aylarında başvuru koşullarını detaylı bir şekilde açıklayan Fizibilite Destek Programı Başvuru Rehberi hazırlanmıştır. Toplam bütçesi 2.000.000 TL'dir. Rehberde, 2014-2023 Ankara Bölge Planı'nın işlevselliğini arttırmak amaçlı hazırlanan 2018-2020 Sonuç Odaklı Programı'ndaki üç (3) eksen kapsamında üç bileşenli olarak program tasarlanmıştır. Söz konusu bileşenler; Teknoloji Bileşeni (TR51/20/TD_TEK), Kırsal Bileşen (TR51/20/TD_KIR) ve Sosyal Bileşen'dir (TR51/20/TD_SOS). Bütçeleri ise Teknoloji Bileşen için 1.000.000 TL, Kırsal Bileşen için 600.000 TL ve Sosyal Bileşen için 400.000 TL'dir. Program, Ankara Kalkınma Ajansı Yönetim Kurulu'nun 3 Haziran 2020 tarihli toplantısında alınan kararla kabul edilerek 16 Haziran 2020 tarihinde Ajansımız internet sitesinde yayımlanmıştır. Programın ilanından bugüne kadar Teknoloji Bileşeni kapsamında 6, Kırsal Bileşen kapsamında 4 ve Sosyal Bileşen kapsamında 5 olmak üzere toplam 15 başvuru gerçekleştirilmiş olup yapılan değerlendirmede bunlardan 3'ü başarısız olmuş, kalan 12 başvuru ise değerlendirme aşamasındadır. 2021 Ocak ayı içerisinde değerlendirmeler tamamlanarak sonuçlar ilan edilecektir.

2020 Yılı Teklif Çağrısı Kapsamındaki Mali Destek Programları Faaliyetleri

Ankara'nın ve ülkemizin COVID-19 salgını ile mücadelesine katkı vermeyi; salgının yayılımının en aza indirilmesi ve kontrol altına alınmasını, başta risk altındaki gruplar olmak üzere toplum sağlığının korunması ve salgının olumsuz sosyoekonomik etkilerinin hafifletilmesi amacıyla tasarlanan, başvuru usul ve esasları T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığımız tarafından belirlenen, toplam bütçesi 15.000.000 TL olan 'COVID-19 İle Mücadele ve Dayanıklılık Programı'nın ilanı ve başvuru rehberi 31 Mart 2020 tarihinde Ajansımız internet sitesinde yayımlanmıştır. Program kapsamında kar amacı güden kurumlara yönelik COVID_KA bileşeni kapsamında 254, kar amacı gütmeyen kurumlara yönelik COVID bileşeni kapsamında 143 olmak üzere toplam 397 başvuru alınmıştır. Projelerin ön incelemesini müteakip uzmanlardan oluşan paneller tarafından gerçekleştirilen teknik ve mali değerlendirme süreçleri sonrasında destek almaya hak kazanan projeler 12 Mayıs 2020 tarihinde Ajansımız internet sitesinde yayınlanmıştır. Program kapsamında ikisi Makina Kimya Endüstrisi Kurumu'na, biri ASO 1. Organize Sanayi Bölgesi'ne ait olmak üzere toplam üç proje desteklenmeye hak kazanmıştır.

COVID-19 nedeniyle 2019 yılı Teklif Çağrısı kapsamında destek almaya hak kazanan projelerin ilanı gecikmeli olarak Ankara Kalkınma Ajansı Yönetim Kurulu'nun 3 Haziran 2020 tarihli toplantısında alınan kararla kabul edilerek 5 Haziran 2020 tarihinde Ajansımız internet sitesinde yayımlanmıştır. 2019 yılı Teklif Çağrısı çerçevesinde; İleri Teknolojili Ürün Ticarileştirme ve İleri Teknoloji Alanında Mesleki Eğitimin Geliştirilmesi Mali Destek Programı kapsamında 41 (37 Asıl, 4 Yedek), Kırsalda Ekonomik Faaliyetlerin Çeşitlendirilmesi Mali Destek Programı kapsamında 27 (16 Asıl, 11 Yedek), Sosyal Girişimcilik ve Sosyal Yenilikçilik Mali Destek Programı kapsamında 15 (15 Asıl) olmak

üzere genel toplamda 83 başarılı proje teklifi destek almaya hak kazanmıştır. Başarılı başvuru sahipleriyle sözleşme süreci tamamlanmış ve İzleme ve Değerlendirme Birimi'ne devredilmiştir.

2020 yılı Teklif Çağrısı için yıl boyunca devam eden çalışmalar, rehberlerin oluşturulması, Bakanlık tarafında onaylanması ve KAYS üzerinden Başvuru sayfalarının oluşturulması ile son aşamaya gelinmiştir.

Güdümlü Proje Desteği Faaliyetleri

Ajans, bölge planlarında ya da saha çalışmaları sonucunda belirlenen alanlar için ekonomik ve sosyal nitelikli güdümlü proje destekleri sağlayabilmektedir. Güdümlü projeler, proje teklif çağrısı yöntemi uygulanmaksızın; Bölge Planı'nda öngörülen öncelikler doğrultusunda, konusu ve koşulları Ajans öncülüğünde ve yönlendirmesinde belirlenen özel nitelikli model projelerdir. Ajans, fizibilitesi Bakanlık tarafından onaylanmış güdümlü projelere destek sağlayabilir.

Bu projelerde, bölge plan ve stratejilerine uygun sektörel ihtisaslaşmalar özendirilir. Güdümlü proje desteğini (GPD) diğer mali destek yöntemlerinden farklı kılan esas unsur, Ajans'ın öncülüğü ile başlatılmış olmasıdır. Projeler, Ajans'ın öncülüğünde geliştirilir. Bu kapsamda; Ajans, ilk fikri oluşturma aşamasından itibaren genel çerçevesini ortaya koymuş olduğu projeyi uygulayacak muhtemel aktörleri belirlemek için gerekli koordinasyonu yürütür.

Ankara El Sanatları ve Tasarım Merkezi Projesi sözleşmesi 29 Mart 2018 tarihinde imzalanmış olup 2019'da proje faaliyetleri sürmüştür, 30 Aralık 2020 tarihinde de proje faaliyetleri tamamlanarak proje sona ermiştir. Sunulan nihai rapora göre ödeme işlemlerine devam edilmektedir.

2019 yılı içinde ODTÜ Teknokent Yönetim A.Ş. tarafından başvurusu yapılan "Yaratıcı Endüstriler Tasarım ve Eğitim Merkezi Kurulması ve Ankara'da Dijital Oyun Sektörü Kapasitesinin Geliştirilmesi (ATOM) Projesi"ne ilişkin destek sözleşmesi 25 Aralık 2020 tarihinde imzalanmış olup proje faaliyetlerine başlanmıştır.

2020 yılı Mayıs ayında Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumu Genel Müdürlüğü tarafından başvurusu yapılan 20 Adet Cerrahi Maske Tezgâhı İmalatı Projesi için 3 Haziran 2020 tarihinde sözleşme imzalanmıştır. Proje faaliyetleri 03 Aralık 2020 tarihinde sona ermiş olup, nihai rapora göre ödeme işlemlerine devam edilmektedir.

Ankara Valiliği'nin başvuru sahibi olduğu "Bilge Ankara" isimli güdümlü proje teklifine ilişkin 26 Ekim 2020 tarihinde proje başlangıç toplantısı ve 18 Kasım 2020 tarihinde Ön Mutabakat toplantısı gerçekleştirilmiştir. Proje teklifinin 15 Ocak 2021 tarihine kadar KAYS sistemi üzerinden sunulmasına ilişkin süre verilmiştir.

Ankara Valiliği'nin başvuru sahibi olduğu "İzAnkara Sanat Merkezi Güdümlü Proje Desteği"ne ilişkin olarak da 16 Kasım 2020 tarihinde proje başlangıç toplantısı yapılmış, 02 Aralık 2020 tarihinde de Ön Mutabakat toplantısı gerçekleştirilmiştir. Proje teklifinin 29 Ocak 2021 tarihine kadar KAYS sistemi üzerinden sunulmasına ilişkin süre verilmiştir.

Ankara Valiliği'nin başvuru sahibi olarak konumlandırıldığı “Tiftik Keçisinin Korunması ve Geliştirilmesi” isimli projeye ilişkin başlangıç toplantısı yapıldı. GÜDÜMLÜ Proje Teklifine ilişkin süreçler devam etmektedir.

TRTEST Test ve Değerlendirme A.Ş.'nin başvuru sahibi olduğu “Kalecik İnsansız Hava Araçları Test ve Değerlendirme Merkezi” isimli projenin Ön Mutabakat'ı 04.11.2020 tarihinde imzalanmıştır. Değerlendirme aşamasındadır.

2020 yılında çevrimiçi olarak verilen PCM eğitimleri:

5 Ekim 2020 – Gazi Üniversitesi Fen Fakültesi öğretim üyesi ve öğrencilerine (10 kişi)

9 Ekim 2020 – Evren Kaymakamlığı personeline (10 kişi)

17 Aralık 2020 – Diyanet İşleri Başkanlığı personeline (17 kişi)

24 Aralık 2020 – İl Kültür Turizm Müdürlüğü personeline (28 kişi)

3.3.1.5. Mali ve Teknik Destek Programları Kapsamında İzleme ve Değerlendirme Faaliyetleri

Ajans tarafından yürütülen mali ve teknik destek programlarının uygulama aşamasının takibi ile ilgili olarak 2020 yılı içerisinde gerçekleştirilen izleme ve değerlendirme faaliyetleri aşağıda belirtilmiştir.

İzleme Ziyaretleri

- 2017 Yılı GÜDÜMLÜ Proje Desteği (Ankara El Sanatları ve Tasarım Merkezi Projesi) kapsamında bugüne kadar 1 adet ilk izleme, 1 adet ara izleme, 27 adet anlık izleme ve 1 adet nihai izleme olmak üzere toplam 30 izleme ziyareti gerçekleştirilmiştir. Bunun dışında proje yürütücüsü Ankara Valiliği ile 11 proje toplantısı yapılmıştır. Proje 30.12.2020 tarihi itibarıyla sona ermiştir.
- 2018 Yılı Mali Destek Programı kapsamında 2020 yılı içerisinde 9 nihai izleme ziyareti gerçekleştirilmiştir. Desteklenen 34 projeden 2 proje devam etmektedir.
- 2018 Fizibilite Desteği Programı kapsamında 2020 yılı içerisinde projelere 4 nihai izleme ziyareti gerçekleştirilmiştir. Desteklenen 9 projeden 1 proje devam etmektedir.
- 2019 Yılı Teknik Destek Programı kapsamında 2020 yılı içerisinde projelere 13 izleme ziyareti gerçekleştirilmiş olup, bir proje Covid-19 tedbirleri kapsamında eğitimi gerçekleştirilerek sözleşmenin feshini talep etmiştir.
- 2019 Yılı Fizibilite Desteği Programı kapsamında 2020 yılı içerisinde projelere 4 ilk izleme, 5 ara izleme ve 3 nihai izleme olmak üzere toplamda 12 izleme ziyareti gerçekleştirilmiştir. Desteklenen 6 projeden 4'ü devam etmektedir.
- 2019 Yılı Sosyal Gelişmeyi Destekleme Programı (SOGEP) kapsamında 2020 yılı Mart ayı içerisinde imzalanan 2 proje desteklenmekte olup bu projelere ilk izleme ziyaretleri gerçekleştirilmiştir. Projeler kapsamında 2 ara izleme ziyareti yapılmıştır.
- 2020 Yılı Sosyal Gelişmeyi Destekleme Programı (SOGEP) kapsamında 2 proje desteklenmekte olup bu projelere ilk izleme ziyaretleri gerçekleştirilmiştir.2019

Yılı Kırsalda Ekonomik Faaliyetlerin Çeşitlendirilmesi Mali Destek Programı kapsamında 2020 yılı içerisinde 16 proje ile sözleşme imzalanmıştır. Bu kapsamda 16 ilk izleme ve 2 ara izleme ziyareti yapılmıştır.

- 2019 Yılı Sosyal Girişimcilik ve Sosyal Yenilikçilik Mali Destek Programı kapsamında 2020 yılı içerisinde 15 proje ile sözleşme imzalanmıştır. Bu kapsamda 15 ilk izleme ziyareti yapılmıştır.
- 2019 Yılı İleri Teknolojili Ürün Ticarileştirme ve İleri Teknoloji Alanında Mesleki Eğitimin Geliştirilmesi Mali Destek Programı kapsamında 2020 yılı içerisinde 37 proje ile sözleşme imzalanmıştır. Bu kapsamda 37 ilk izleme, iki ara izleme ve bir nihai izleme ziyareti yapılmıştır.
- 2020 Yılı COVID-19 ile Mücadele ve Dayanıklılık Programı Mali Destek Programı kapsamında 3 proje başarılı bulunmuştur. İki proje ile 22.05.2020 tarihinde sözleşmeler imzalanmıştır. Bu iki projeye birer ilk İzleme, ara izleme ve nihai izleme ziyaretleri yapılarak projeler tamamlanmıştır.
- COVID-19 GÜDÜMLÜ Proje Desteği kapsamında destek almaya hak kazanan ve 03.06.2020 tarihinde sözleşmesi imzalanan “26 Adet Cerrahi Maske Tezgâhı İmalatı Projesi” kapsamında ilk izleme, ara izleme ve nihai izleme ziyaretleri gerçekleştirilmiştir. Proje 03.12.2020 itibarıyla sona ermiş olup nihai raporlama süreci devam etmektedir.

Ödeme Faaliyetleri

Mali, GÜDÜMLÜ, Fizibilite ve Teknik Destek Programları kapsamında desteklenen projelere 2020 yılı içerisinde yapılan ödeme tutarları aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Destek Programı	Ödeme Tutarı (TL)
Fizibilite Desteği	297.436,61
Teknik Destek	343.590,05
Mali Destek	18.770.646,97
GÜDÜMLÜ	7.000.560,00
SOGEP	3.084.000,00
TOPLAM	29.496.233,63

Sözleşme Değişiklikleri

Projelerin uygulama süreci esnasında karşılaşılan öngörülemez durumlar için yararlanıcılar tarafından talep edilen büyük değişikliklere ilişkin İzleme ve Değerlendirme Birimince komisyon kurulup talepler değerlendirilmektedir. Bu bağlamda 2020 yılı içerisinde; GÜDÜMLÜ Proje, Fizibilite Desteği ve Mali Destek Programları kapsamında komisyon tarafından 59 zeyilname talebi işleme alınmıştır.

Projelerin bütçe ve faaliyetlerinde esaslı olmayan küçük değişiklikler yararlanıcı tarafından iletilen bildirim mektuplarının uygun görülmesiyle gerçekleştirilmektedir. GÜDÜMLÜ Proje, Fizibilite Desteği ve Mali Destek Programları kapsamında 2020 yılı içerisinde 34 bildirim mektubu işleme alınmıştır.

Etki Değerlendirme

2014 yılı mali destek programları kapsamında yer alan İleri Teknolojilerde İhracat Odaklı Kalkınma Mali Destek Programı ve Sosyal Kalkınma Altyapısının Güçlendirilmesi Mali Destek Programı'nın hizmet alımı ile etki değerlendirme raporlarının hazırlanma süreci devam etmektedir.

2015 yılı mali destek programları kapsamında da Sosyal Sorunların Çözümünde Yenilikçi Yöntemler Mali Destek Programı, Sürdürülebilir Kalkınma Mali Destek Programı ve İleri Teknolojilerde Yüksek Katma Değer Mali Destek Programı'nın hizmet alımı ile etki değerlendirme raporlarının hazırlanması adına sözleşme imzalanmış olup 2021 yılı içerisinde tamamlanması hedeflenmektedir.

3.3.2. Yatırım Destek Faaliyetleri

Ankara'da yapılmasına karar verilmiş veya yapılmakta olan yatırımlar ile iş kurma faaliyetleri için destekleyici, kolaylaştırıcı, hızlandırıcı ve tanıtıcı birtakım hizmetler yürütülmektedir. Bu faaliyetler yerli veya yabancı yatırımcı ayırımı gözetmeksizin yapılmaktadır.

3.3.2.1. Yatırımlarla İlgili İş ve İşlem Takibi Faaliyetleri

5449 sayılı kanunun Yatırım Destek Ofislerinin görev ve yetkilerini düzenleyen 16. maddesi uyarınca Yatırım Destek Ofisi, özel kesimdeki yatırımcıların kamu kurum ve kuruluşlarının görev ve yetki alanına giren izin ve ruhsat işlemleri ile diğer idarî iş ve işlemlerini ilgili mevzuatta belirtilen süre içerisinde, ilgili mevzuatta bir süre belirtilmemişse öncelikle ve ivedilikle sonuçlandırmak üzere yönetim kurulu adına tek elden takip ve koordine etmek, yatırımları izlemekle sorumludur. Bu kapsamda iş ve işlem takibi faaliyetleri gerçekleştirilen şirketlerin bazıları aşağıda sıralanmıştır.

- Ürdünlü Yatırımcının Büyükbaş Hayvan Çiftliği
- Ürdünlü Yatırımcının Danışmanlık Ofisi Kurulumu
- Kanadalı VIMTO Şirketinin Yazılımının Ticarileştirilmesi
- İranlı Girişimcinin Ankara'da Ofis Kurması
- Rus Yatırımcının Çalışma İzni Alma Sürecinin Takibi
- Northgate Ankara Projesine Yabancı Yatırımcı Bulunmasına Destek

3.3.2.2. Doğrudan Yabancı Yatırım İş ve İşlemleri

Ürdünlü Yatırımcının Büyükbaş Hayvan Çiftliği Yatırımı Takibi

Büyükbaş hayvancılık yatırımı yapmayı planlayan Al Mesbar Consultancy isimli firmayı temsilen Adnan Mahmoud Masaad ile görüşülerek 1 milyon dolarlık yatırımı için arsa arama süreci yürütülmüştür. Temelli'de ve Gölbaşı'nda atıl kalan 2 hayvancılık tesisi bulunmuş, ayrıca Kazan'da ve Kızılıçhamam'da iki adet boş hazine arazisi tespit edilmiştir. Cumhurbaşkanlığı Yatırım Ofisi yetkilileri ile koordinasyon halinde süreç izlenmektedir.

Ürdünlü Yatırımcının Danışmanlık Ofisi Kurulumu Hakkındaki Yatırımı

Ürdünlü Daas Danışmanlık Ltd. Şti.'yi temsil eden Ahmet Daas ile Ankara'da danışmanlık ofisi kurulum süreçlerine danışmanlık edilmiştir. Ankara İl Göç İdaresi Müdürlüğü'ne gidilerek oturum izninin İstanbul'dan Ankara'ya alınması süreci hızlandırılmıştır. Ardından

şirket kurulumu için Ticaret Sicil Müdürlüğü'ne gidilmesi sırasında gerekli evrakların düzenlenmesi hususunda destek verilmiştir. Ürdünlü yatırımcının danışmanlık ofisi Ankara'da kurulmuş olup Ankara'da bulunan firmaların Orta Doğu pazarına ürün pazarlaması sırasında dış ticaret danışmanlığı yapılmaktadır. Özellikle Suudi Arabistan, BAE ve Ürdün pazarına ihracat yapmak isteyen firmalara danışmanlık hizmeti veren bu yatırımcı KOBİ'lerin iş ve işlemlerini takip etmektedir.

Kanadalı VIMTO Şirketinin Yazılımının Ticarileştirilmesi

Kanadalı start-up VIMTO'nun Türk KOBİ'lerinin yurt dışına açılmasını sağlayabilecek hizmeti üzerine bir sunum gerçekleştirildi. Satın alma modelleri ve ticarileştirme üzerine istişare yapıldı. Ayrıca yazılımın ticarileştirilmesi için önemli buluşmalar ayarlanmıştır. İstanbul Kalkınma Ajansı, Gazi Teknopark, Viveka, Bilkent Cyberpark ve TechAnkara Girişimcilik Merkezi mentörleri ile görüşmeler organize edilmiştir. Tanıtımını yapan VIMTO yetkililerinin sunumlarının ardından Viveka şirketinin iş süreçlerini kolaylaştıracak olan bu yazılımın alınmasına yönelik görüşmeler başlatılmıştır.

İranlı Girişimcinin Ankara'da Ofis Kurması Yatırımı

İranlı girişimci Ankara'da girişimine devam etmek istemektedir. Bu nedenle mevcut girişimlerinden olan mobil elektronik sistemler, mobil operatörler ve hava kirliliğini önleyici sistemler üzerine çalışmaktadır. Bu girişimleri için patent almış olan girişimcinin yer talebi üzerine kalkınma ajansı bünyesinde bulunan TechAnkara Mentörlük programına dahil edilmesi yönünde destek imkanı sunulmuştur. Ayrıca OSTİM Teknokent ve Teknopark Ankara'da kuluçka merkezleri fırsatları anlatılarak Teknokent bünyesinde bulunan yetkililerle buluşturulmuştur. İlgili girişim dosyası teslim edilerek kuluçka merkezinde yer talebi isteği iletilmiştir.

Rus Yatırımcının Çalışma İzni Alma Sürecinin Takibi

UMS Makine Tekstil Ltd. Şti. sahibi olan Türkiye'de faaliyet göstererek ağırlıklı olarak Rusya'ya ihracat yapan Rus yatırımcının çalışma izni alma sürecinin takibi için İl Göç İdaresi Müdürlüğü ile irtibata geçilmiştir. İlgili daire yetkililerine ulaşılması ve çalışma izninin çıkarılması hususlarında Rus yatırımcıya destek olunmuştur.

Northgate Ankara Projesine Yabancı Yatırımcı Bulunmasına Destek

Proje sahibi firma Ankara'da gerçekleştirmeyi planladığı Northgate Ankara projesi kapsamında Başkentte 2 milyon m²'lik alan üzerinde AVM, otel, üniversite, hastane, sosyal tesis, fuar alanı, konut ve ofis yapmaktadır. Yabancı yatırımcı bulunması ve projenin finansman yönüyle sürdürülebilirliğinin sağlanması amacıyla yabancı ortak aranması faaliyeti yürütülmüştür. Northgate Ankara Projesi yetkilileri ile Cumhurbaşkanlığı Yatırım Ofisi'ne çalışma ziyareti gerçekleştirilmiş, sunum yapılmış ve proje hakkında bilgi notu paylaşılmıştır.

3.3.2.3. Yatırım Ortamı Tanıtım Faaliyetleri

5449 sayılı kanunun Ajansın görev ve yetkilerini düzenleyen 5. Maddesi gereğince, bölgenin iş ve yatırım imkânlarının, ilgili kuruluşlarla işbirliği halinde ulusal ve uluslararası düzeyde tanıtımını yapmak veya yaptırmak, Türkiye'nin katıldığı ikili veya çok taraflı uluslararası programlara ilişkin faaliyetlerin bölgede tanıtımını yapmak ve bu programlar kapsamında proje geliştirilmesine katkı sağlamak görevleri Yatırım Destek Ofisi'ne verilmiştir. YDO,

bölgenin ihracat potansiyelini arttırmak için özellikle yabancı heyetlere özgü tanıtım programları organize etmektedir. Bu kapsamda ağırlanan heyetlere organize sanayi bölgeleri, teknoloji geliştirme bölgeleri ve Ankara'nın yatırım ortamına ilişkin bütün bilgiler detaylı olarak sunulmaktadır. Bu kapsamda aşağıda belirtilen faaliyetler gerçekleştirilmiştir.

- Bangladeşli heyetle sanayi, inovasyon ve kalkınma politikaları üzerine toplantı gerçekleştirilmiştir. Ankara yatırım ortamı sunumu yapılmış, TechAnkara faaliyetleri ve Ankara Kalkınma Ajansı'nın iş süreçleri anlatılmıştır.
- Bosna Hersek Büyükelçisi'ne ve Bosna Hersek Yabancı Yatırım Teşvik Ajansı Başkan Yardımcısı'na Ankara yatırım ortamı sunumu yapılarak Ankara'nın güçlü sektörleri hakkında tanıtım yapılmıştır. Ayrıca ticari işbirlikleri fırsatları görüşülmüş ve pandemi sonrası Ankara ve Saraybosna'da işadamları arasında B2B etkinliği düzenlenmesi üzerine görüş birliğine varılmıştır.

TechAnkara Proje Pazarı 2020

Sermaye ihtiyacı olan yeni girişimlerle yatırım yapacak proje arayışında olan risk sermayesi fonları, özel sermaye firmaları (VC ve PE) ve melek yatırımcıları buluşturarak projelerin hayata geçmesi amaçlanmaktadır. TechAnkara Proje Pazarı 2020 pandemi nedeniyle toplantı ve etkinliklerin ertelenmesi sebebiyle 2021'de yapılmak üzere ertelenmiştir. 2021'de onuncusu gerçekleştirilecek olan TechAnkara Proje Pazarı için düzenleme çalışmalarına başlanmıştır. Etkinliğin geliştirilmesine yönelik yapılan etki analizi çalışması sonucunda etki analizi raporu taslağı oluşturulmuş olup, çıktıları stratejik planlama kapsamında kullanılmıştır. Bu kapsamda TechAnkara Proje Pazarı 2021'e yön verecek olan bu çalışmadan alınan dersler ve pandemi sürecinin devam etmesi nedeniyle iş süreçleri online hale getirilmekte ve etkinliğin sanal platformda düzenlenmesine yönelik hazırlıklar yapılmaya başlanmıştır.

TechAnkara Girişimcilik Merkezi, Teknoloji Ticarileştirme ve Kadın Girişimcilik Mentorluk Programı Faaliyetleri

Geçtiğimiz senelerde olduğu gibi bu sene de TechAnkara Girişimcilik Merkezi faaliyetleri kapsamında 2 mentorluk programı düzenlenmektedir. 2020 yılında TechAnkara Kadın Girişimcilik Mentorluk Programı'na 14 girişimci, TechAnkara Teknoloji Ticarileştirme Mentorluk Programı'na 25 girişimci başvuru yapmış ve bu başvuru yapan girişimcilerin tümü mentorlarla 6 seanslık görüşmeler yaptırılarak ürün ve hizmetlerinin ticarileştirilmesine yönelik destek verilmiştir.

Devlet Destekleri Bilgilendirme Toplantısı

Devlet destekleri bilgilendirme toplantısı Şubat ayında Başkent Öğretmenevi'nde düzenlenmiştir. Devlet Destekleri Bilgilendirme Toplantısı kapsamında Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Ticaret Bakanlığı, TKDK, Tarım ve Orman Bakanlığı, KGF, Türk Eximbank, OAİB, SGK, İŞKUR, TÜBİTAK, KOSGEB ve Kültür ve Turizm Bakanlığı destekleri anlatılmıştır. Toplantıya KOBİ'lerden, işletmelerden, girişimcilerden, STK'lardan, kamu kuruluşlarından, odalar ve borsalardan dinleyiciler yoğun katılım sağlamıştır. Toplamda 164 kişiye ulaşılarak bilgilendirme sağlanmıştır.

Ticari Bilgi ve İstihbarat Eğitimi

Ticari bilgi ve istihbarat eğitimi; üretimle ilgilenen firmaların dış ticaret biriminde çalışanlara yönelik düzenlenmiştir. Sektörde dış ticaret yapan firma temsilcilerine yönelik müşteri arama ve hedef pazar bulmaya yönelik Trade Map platformunun nasıl kullanılacağına dair online eğitim verilmiştir. İlgili dış ticaret yapan ve yapmayı planlayan 63 kişiye ticari bilgi ve istihbarat eğitimi verilmiştir.

Türkiye Covid19 Ortak Akıl Platformu Yatırımcı ile Buluşma Etkinliği

Ankara Kalkınma Ajansının da paydaşı olduğu Türkiye Covid19 Ortak Akıl Platformu'nun öncelikli amacı, Covid19 pandemisinin yarattığı yakın ve orta vade sorunlara karşı inovatif çözümleri olan girişimcilere, fikirlerini olgunlaştırmaları için çevrimiçi (online) mentorlük ve eğitimler sunmak ve fikirlerinin hızlıca hayata geçmesi için gerekli işbirliklerini sağlamada yardımcı olmaktır. 27 Nisan'da lansmanı yapılan Platformda, üç hafta boyunca 66 paydaş kurum, 511 girişimci, 175 girişim fikri, 172 mentor yoğun bir şekilde ortak akılı işe koyarak çalışmalarını gerçekleştirdi. Ayrıca, yine iki hafta içinde, 18 tane eğitim ve webinar ile katılımcılara temel girişimcilik eğitimleri ve Covid19'un etkileri ile ilgili webinarlar sunuldu.

Jüri sunumu aşamasına alınan 42 girişim, 12 ve 13 Mayıs'ta 34 üyeden oluşan jüri heyetine online sunumlarını yaptı. Belirlenen en iyi 20 girişim için 18, 22, 25 ve 29 Haziran 2020 tarihlerinde Yatırımcı ile Buluşma etkinliği düzenlenmiştir. Youtube üzerinden canlı yayımla gerçekleştirilen etkinliklere <https://www.youtube.com/user/birfikrinmivar2012> linkinden ulaşılabilir. Platform paydaşı kurumlar, kendilerinin seçtikleri veya Platform tarafından belirlenen girişimcilere mentorlük, ofis desteği gibi farklı destek kalemleri sunmuştur. Ajansımız en iyi 20 girişim için mentorlük programlarından yararlanma ve Yatırımcı ile Buluşma etkinliklerinde yatırımcılar tarafından belirlenen en heyecan verici dört girişime TechAnkara Girişimcilik Merkezi'nin imkânlarından altı ay boyunca yararlanma olanağı sağlanmıştır.

Outspeed Start-up Eğitimi

Startup'lara ve girişim ekosistemi yöneticilerine yönelik olarak proje yönetim semineri 2019 yılında Ankara Kalkınma Ajansı bünyesinde verilmişti. 2020 yılında TechAnkara Teknoloji Ticarileştirme ve Kadın Girişimcilik Mentörlük Programı kapsamında başvuru yapmış ve mentörlük hizmeti alan startup'lara yönelik olarak Proje Yönetim Eğitim Kampları 9 ve 14 Ekim 2020 tarihlerinde verilmiştir. Bu uygulamalı eğitimde, katılımcılara proje planlama ve yönetimi ile ilgili şablonların da bulunduğu Startup'lar için Proje Yönetimi Uygulama Kılavuzu verilmiş ve eğitim süresince girişimciler bazı önemli şablonları kendi projeleri için doldürmüşlardır. İki gün ve toplam 8 saat sürmüş olan bu online eğitim kampı sayesinde proje yönetimi araç ve tekniklerini, özellikle çevik ve yalın yaklaşımları kullanarak Startupların temel yapılarını, organizasyonunu ve yönetimini güçlendirmesi amaçlanmıştır.

Sanayicilere ve Girişimcilere Yönelik Şirket Birleşmeleri ve Melek Yatırımcılık Eğitimi

Sanayicilere ve girişimcilere yönelik melek yatırımcılık ve şirket birleşmeleri eğitimi 13 Ekim 2020 tarihinde gerçekleştirildi. 70 katılımcının semineri dinlemek için katıldığı programda Melek Yatırımcılık ve Girişim Sermayesi Fonları hakkında ve şirket birleşmeleri, satın almaları ve değerlemeleri konusunda eğitim verildi. Bölgenin melek yatırımcılık ve şirket birleşmeleri konusunda bilgisi ve farkındalığının artırılması hususunda önemli bir etkinlik olan eğitim, her yıl Ankara Kalkınma Ajansı Yatırım Destek Ofisi tarafından

düzenlenmektedir. Eğitime OSB’lerde faaliyet gösteren firma sahipleri, teknokentlerde yer alan girişim sahipleri, firma genel müdürleri ve mali müşavirleri ilgi göstererek geniş katılım sağlamaktadır.

TechAnkara Maker Programı Game Makers Oyun Geliştirme Etkinliği

Dünyada hızla gelişen dijital oyun sektöründe Türkiye’nin etkin bir aktör olma fırsatı doğmuştur. Buradan hareketle çok nitelikli yazılım firmalarının yer aldığı Ankara’da oyun yazılımlarının üretiminin geliştirilmesi için yazılım geliştiricileri desteklemek amacıyla TechAnkara Maker Programı-Game Makers Oyun Geliştirme Etkinliği düzenlenmiştir. Bu etkinlikle Ankara’daki gençlerin kodlama alanında yetiştirilerek bilişim sektörüne nitelikli işgücü sağlaması amaçlanmıştır. Ajans bu etkinlik süresince ODTÜ TEKNOKENT Yönetim A.Ş. ve Türkiye Oyun Geliştiricileri Derneği (TOGED) ile iş birliği halinde çalışmıştır.

TechAnkara Maker Programı Robot Yarışları Etkinliği

Ankara’da, farklı yaş gruplarında, bilgi ve deneyim seviyelerdeki ilgililerin faydalanabilecekleri bir program geliştirilmiştir. Bu program kapsamında, farklı seviyelerde eğitimler ve eğitici eğitimleri verilmiş, robot yarışmalarına katılabilecek ekipler kurulmuş, bu ekiplere mentörlük hizmetleri verilmiştir. Pandemi koşulları nedeniyle Aralık 2020’de tamamlanamayan etkinlik 2021 yılının ilk iki ayı içerisinde düzenlenecek robot yarışmaları etkinliği ile tamamlanacaktır.

İhracat Potansiyeli, Kapasite ve İş Birliğini Sürdürülebilir Arttırma Faaliyetleri

Yerli Tedarik ve İş Birliği Buluşmaları

YDO, girişimcilik ve yenilikçilik ekosistemini geliştirme, teknoloji ticarileştirme, orta-ileri teknoloji başta olmak üzere tüm güçlü sektörlerde ihracat potansiyelini arttırma ilkeleriyle faaliyetler organize etmektedir. Bu kapsamda başlatmış olduğu “Yerli Tedarik ve İş Birliği Toplantıları”na bölge firmalarından 100’e yakın başvuru olmuştur. Faaliyetin temel amacı ithal ürünlere ikame olarak yerli tedarik sisteminin oluşturulması olduğu kadar yeni teknolojilerin de büyük firmalar tarafından kullanılmasını sağlayarak ticarileşme faaliyetlerine katkı sağlamaktır. Büyük firmaların tedarik ağını maliyet azaltıcı ve zaman kazandırıcı unsurları göz önüne alarak Ankara’da oluşturmalarını, küçük firmaların ise büyük tedarik ağlarına girerek kapasitelerini arttırmalarını sağlamak da faaliyetin bir diğer önemli hedefidir. Bu hedefler doğrultusunda, YDO, başvuru yapan küçük firmaların ürün/faaliyet/projelerini eşleştirme yapabilmek amacıyla ziyaret etmeye devam etmektedir. Ayrıca TechAnkara Proje Pazarı’nın sanayi odaklı hale gelmesi amacıyla OSB’lerle toplantılar yapılmakta ve OSB’lerden belli başlıklarda ve sektörlerde geri bildirimler alınarak proje pazarına başvuran girişimcilerin projelerini firmaların ihtiyaçlarına göre yapması sağlanacaktır. Bu sayede ürünlerin ve hizmetlerin pazarın talebini karşılayacak olması sağlanarak ticarileştirilme süreci hızlandırılacaktır.

Ankara OSB Denetim Komisyonu Faaliyetleri

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı’nın 2010/2 sayılı Genelgesi kapsamında sanayi bölgeleri Ankara İli genelinde mevcut tüm OSB’lerin parsel tahsis, satış ve devir işlemleri ile ruhsat ve izinlerin izlenmesi ve 6 ayda bir olmak üzere Bakanlığa raporlanmasını sağlamak üzere (her

yıl 30 Haziran ve 31 Aralık tarihleri itibarıyla); Ankara Valiliği koordinatörlüğünde Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü, Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, Ankara Sanayi Odası, Ankara Kalkınma Ajansı ve ilgili OSB Yönetim Kurulu Başkanlığı temsilcilerinin iştirakiyle oluşturulan komisyon olarak 2020 yılı Ocak ayında yapılan denetim programı neticesinde OSTİM OSB, İvedik OSB, ASO 1. OSB, ASO 2. ve 3. OSB, Anadolu OSB, Başkent OSB, Dökümcüler İhtisas OSB, Ankara Uzay ve Havacılık OSB, Polatlı OSB ve Polatlı Ticaret Odası OSB'ye denetim gerçekleştirilmiştir.

İş Birliği Faaliyetleri ve Katılım Sağlanan Etkinlikler

Ankara'daki yatırım ortamının tanıtılması, yatırım yapmak veya girişimde bulunmak isteyenlerin tespit edilmesi, paydaşlar arasında iş birliği ve koordinasyonun sağlanması, Ajansın ve Yatırım Destek Ofisi'nin görünürlüğünün artırılması amaçlanmaktadır. Bölgedeki yerli ve yabancı girişimciler, yatırımcılar, işletmeler, kamu kurum ve kuruluşları, sivil toplum örgütleri ve diğer gerçek ve tüzel kişilerle eğitim, ziyaret ve diğer etkileşim faaliyetleri gerçekleştirilmiştir.

- Anadolu, Başkent ve ASO 2. ve 3. OSB'ye TechAnkara Proje Pazarı İşbirliğine Yönelik Çalışma Ziyareti
- Lapis Havacılık'a Çalışma Ziyareti
- UN WOMEN İle Potansiyel İş Birlikleri Toplantısı
- Haymana Kadın Kooperatifi ile Toplantı
- Kamuda Sosyal Girişimcilik Araştırması Video Konferansı
- Cermodyn İle İş Birliği Alanları Toplantısı
- SGA ve Diğer Çalışmaların SOGEP Toplantısında Diğer Ajanslara Aktarılması Toplantısı
- SOP Kapsamında Ajanslar Arası Sosyal Girişimcilik Toplantısı
- Türkiye Sosyal Girişimcilik Ağı Platform Lansmanı
- Ankara İş ve Meslek Sahibi Kadınlar Derneği ile Toplantı
- Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı İle SGA Paydaş Toplantısı
- TED Fizibilite Desteği Kapanış Toplantısı
- İchild For Child Derneği İle Toplantı
- TechAnkara&Viveka EstBAN Konsept Belirleme Toplantısı
- ECO Danışmanlık Firması İle Toplantı
- TechAnkara Proje Pazarı'na TÜBİTAK Mentörlük Programı Hizmeti Verilmesi Üzerine Ön Toplantı
- Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Dünya Bankası Kredisi Paydaş Toplantısı
- 5. Uluslararası Hacı Bayram-ı Veli Sempozyumu ve Anma Günü
- POBİAD Derneği'ne Yatırım Destek Ofisi Faaliyeti Kapsamında Çalışma Ziyareti
- Balgat'da Bulunan Tekstil Firmasının Satılması Konusunda Teknik Destek Toplantısı
- Ankara Üniversitesi Teknopark'ında Bulunan Tarım ve Hayvancılık Girişimcilerin Sunumları ve Girişimcilerin Yatırımcıyla Buluşturulması Etkinliği

- Ankara Uzay ve Havacılık İhtisas OSB, Anadolu OSB, Başkent OSB ve Ankara Üniversitesi Teknopark Bölge Müdürlüğü Yetkililerine Yatırımcı Danışmanlığı, Yatırım Takip ve Koordinasyon Faaliyetleri Sunumu Toplantısı
- DiscoverTheLoop Döngüsel Ekonomi Buluşması Etkinliği
- Gayrimenkul Firmaları İle Yer Seçimi ve Yatırım Yeri Bulma Konusunda Toplantı
- Hacettepe Girişimcilik Topluluğu İle TechAnkara Proje Pazarı ve Verimlilik Günleri Teknik Destek Toplantısı
- RYOP Kapsamında GÜNAM Projesi Saha Doğrulama Ziyareti
- Kolejli İş İnsanları ile Melek Yatırım Ağı Görüşmesi
- MEVKA İle Mentörlük Programı Tecrübe Paylaşım ve Mentörlük Programı Toplantısı
- Meltblown Maske Kumaşı Üretimi ile İlgili Ankara'da Bulunan Firmaya Çalışma Ziyareti ve Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'na İlgili Üreticinin Bilgilerinin Aktarılması
- Türkmen Göçmen Mülteci ve Sığınmacılarla Dayanışma Derneği Yetkilisi İle İl Göç İdaresi Müdürlüğü'ne Çalışma Ziyareti
- Hayvancılık Tesisi Projesine Yönelik Devlet Destekleri Toplantısı
- Papillon Savunma Sanayi Firmasına Çalışma Ziyareti
- Kamrusepa Firması İle Yatırım Destekleri ve Teşvikleri Hakkında Bilgilendirme Toplantısı
- AAES İleri Mühendislik Firması İle Yatırım Teşvik Bilgilendirme Toplantısı
- Bee-N Company Şirketi İle Akarsu Kuvvetinden Yararlanarak Kurulacak Sulama Sistemi Projesi Hakkında Toplantı
- İlkem Danışmanlık Firmasına Ankara Yatırım Ortamı Sunumu ve Destekler Hakkında Toplantı
- Başkent OSB'de Yatırım Yapacak Olan Elbaşı Sızdırmazlık Firması İle Yatırım Destekleri ve Teşvikleri Hakkında Toplantı
- Hüseyin Cam Sanayi Şirketinin Temperli Cam Yatırımı Üzerine Yatırım Destek ve Teşvikleri Hakkında Toplantı
- Yeni Lastik Geri Dönüşümü Tesisi İle İlgili Yatırım Teşvik Belgesi Başvurusuna Destek Toplantısı
- Kahramankazan'da Küçükbaş Hayvancılık Yatırımı Hakkında Devlet Destekleri Toplantısı
- Ekip Mühendislik Firması İle Doğalgaz Sektöründeki Yatırımı Hakkında Teşvik Toplantısı
- Körfez Ülkelerinden Gelen Yatırım Fonlarına Danışmanlık Yapan Kişiyle Türkiye'de Bulunan Projelere Yönelik Finansman Olanakları Toplantısı
- Elektrik Trafo Üretimi İmalatı Yapan Firmanın Yatırımına Yönelik Yatırım Teşvik Belgesi Bilgilendirmesi
- Salyangoz Üretim Tesisi Kurulumuna Yönelik Devlet Destekleri Toplantısı
- Sera Kurulumu Üzerine Devlet Destekleri Toplantısı
- MF Truck Şirketi'nin Jeotermal Enerji Yatırımı İle İlgili Yer Tespiti Toplantısı
- Angora Danışmanlık Firması İle Yatırım Destek Ofisi Faaliyetleri Toplantısı
- Ozon Terapisiyle İlgili Çalışan Firma İçin Ticari İstihbarat Çalışması
- Ürdünlü Yatırımcıyı Ajansın Takip Ettiği Diğer Ürdünlü Yatırımcı İle Buluşturma Toplantısı

- Sosyal Sorumluluk Platformunun Yeni Kurgusu İçin Fon Bulucu Platformu İle Toplantı
- Ürdünlü Yatırımcının B2B Alanı Platformu Kuruluşu ve Yabancı Yatırımcılara Ankara Yatırım Ortamı Hakkında Sunum
- Yaşlı Bakım Evi ve Rehabilitasyon Merkezi Açılması Hakkında Devlet Destekleri Toplantısı
- İpekböcekçiliği ve Aromatik Bitki Üretimi Yatırımı Yapmayı Planlayan Yatırımcılar İle Toplantı
- Kalkınma Bankası ve Endeavour İle TechAnkara Düzenleme Toplantısı
- Lapis Havacılık İle TechAnkara Proje Pazarı'nın Sanayi İle Entegrasyonu Toplantısı
- Kızılay Toplum Merkezi İle Sosyal Sorumluluk Platformu Toplantısı
- Ticari İstihbarat Hizmeti Veren TradeAtlas.com Yetkilileri İle Toplantı
- Global Savunma Sanayi Firması İle Finansman Destekleri İle Toplantısı
- Islak Mendil Üretimi İle İlgili Devlet Destekleri Toplantısı
- Iraklı Girişimciye Ajans ve Devlet Destekleri Hakkında Bilgilendirme
- Biyosecure, Savelya Paraşüt Kargo Sistemleri ve 4U Medical Company Girişimleri ile Zoom Toplantısı
- Lares Mühendislik ve Yer Bilimleri ile Zoom Toplantısı
- Hızlı Test Kiti Üreticisinin Yerli Ürünün Ticarileştirilmesi Üzerine Toplantı
- ODTÜ Teknokent, Bilkent Cyberpark, Hacettepe Teknokent, Gazi Teknopark ve Ankara Üniversitesi Teknokent'e Çalışma Ziyareti ve TechAnkara Proje Pazarı Hakkında Toplantı
- TechAnkara Proje Pazarı'nın Payalı Dayalı Kitle Fonlaması Şeklinde Yapılmasına Yönelik Hazırlık Toplantısı
- Invest in Turkey&UK-Turkey Overseas Investment Digital Forum 2020'ye Katılım
- Mobilya Üretimi Yapan Firmaya Yönelik Devlet Destekleri Hakkında Toplantı
- Amerika Büyükelçiliği Ticaret Müşavirliği'nin Düzenlediği Ticari İşbirliği Fırsatları Webinari'na Katılım
- Enerji ve Milli Savunma Projeleri Olan Yatırımcıyla Prototipleştirme Destekleri Toplantısı
- MYS Medikal ile Devlet Destekleri Toplantısı
- Atıl Yapıların Ekonomiye Kazandırılması Toplantısı
- Kazakistan Cumhuriyeti Ankara Büyükelçiliği Birinci Katibi Tarafından Yapılan Ziyaret
- Cumhurbaşkanlığı Yatırım Ofisi İle Yatırım Destek Ofisi İşbirliği Toplantısı
- Tematik Destek Mekanizmaları Hakkında Toplantı
- Ersan ve Altıntaş Firmalarına Yatırım Tamamlama Vizesi Çalışma Ziyareti
- Yün Yağı Lanonin Yatırımı Hakkında Devlet Destekleri Danışmanlığı Toplantısı
- Sosyal Tesis Açma Yatırımı Hakkında Yatırım Desteği Toplantısı
- Melek Yatırım Ağı Çalışma Grubu Toplantısı
- Asimgard Savunma Sistemleri Firmasına Çalışma Ziyareti
- Yabancı Yatırımcının Büyükbaş Hayvancılık Yatırımı Destekleri ve Şirket Ortaklığı Hakkında Bilgilendirme Toplantısı
- Güven Hastanesi'nde Açılması Planlanan Tasarım Merkezi Hakkında Devlet Destekleri Toplantısı

- Yatırım Teşvik Kapsamında Yardımcı Makine ve Teçhizat Bölümünde Güvenlik Kamera Sistemi Yazma Konusunda Yatırım Teşvik Danışmanlığı Toplantısı
- Karacadağ, İzmir ve İstanbul Kalkınma Ajansları İle Melek Yatırımcılık Destek Modeli Geliştirme Toplantısı
- Keiretsu Forum Yetkilileri İle Melek Yatırımcılık Destek Modeli Geliştirme Toplantısı
- Kınacızade Konağı Yetkilileri İle Devlet Destekleri Toplantısı
- Türkpusat Müzesi Yetkilileri İle Ajans Destekleri Hakkında Toplantı
- UMS Makine Rus İşadamı Marat Uzdinov İçin Çalışma İzni Alınması Toplantısı
- Dökümcüler İhtisas OSB Yetkilileri İle Paket Arıtma Tesisi Projesi Hakkında Ajans Destekleri Toplantısı
- Startup Fon Yetkilisi İle Melek Yatırımcılık Destek Modeli Geliştirme Toplantısı
- Teknoloji Ticarileştirme Mentörlük Programı ve Kadın Girişimcilik Mentörlük Programı Mentör-Mentee Seansları

Sosyal Sorumluluk Platformu

Sosyal Sorumluluk Platformu, www.sosyalsorumluluk.org.tr üzerinden STK'ların ve Sosyal Girişimcilerin Ankara merkez veya ilçelerinde yürütecekleri sosyal sorumluluk proje fikirlerinin toplandığı bir proje havuzudur. Ajans uzmanlarının ön elemesinden sonra proje sahipleriyle yüz yüze görüşmeler yapılarak projeleri ile ilgili bilgi alınmakta ve platformun yürütme komitesi tarafından uygun görülen projeler internet sitesi üzerinden yayınlanmaya başlamaktadır. Uygun görülen projelerin tanıtım filmleri ücretsiz çekilerek sponsor ve gönüllü bulunmak üzere çalışmalar yapılmaktadır. Billboard reklamları, sosyal medya paylaşımları, radyo reklamları ve sponsor olabilecek şirket/kişilerle birebir görüşmeler gerçekleştirilerek projelerin tanıtımı sağlanmakta ve bilinirlikleri artmaktadır.

Platform ile sosyal projeleri olan 200'den fazla STK ile bir araya gelinmiş ve 52 proje platformda yayınlanarak STK-Sponsor-Gönüllü eşleşmesi için çalışmalar yapılmıştır. Sosyal sermayenin güçlenmesi, sosyal ağların artması adına olumlu geri dönüşler alınarak, bu tür projelerin sadece kamu desteği ile değil aslında sponsor-bağışçı ve gönüllülerle desteklenebileceği mesajı verilmektedir.

2020 yılı içerisinde 2019 yılından kalan projelere ve 2020 yılında yapılan 7 proje başvurusu arasından seçilen 1 projeye sponsor bulma çalışmaları devam etmiştir. Bu kapsamda 2020 yılında 1 sponsorluk sözleşmesi imzalanmış, böylece platform aracılığıyla sponsor bulunan proje sayısı 17'ye ulaşmıştır. 2020 yılında platformdaki projelere 65 gönüllü başvurusu gerçekleşmiş, platform aracılığıyla projelere başvuruda bulunan toplam gönüllü sayısı 870 olmuştur.

Eğitim Faaliyetleri

Ajansın kurumsal kapasite gelişimine katkıda bulunmak, sosyal, ekonomik ve bilimsel gelişmeler hakkında kendisini güncellemek ve hizmet kalitesini artırmak üzere diğer kurum ya da kuruluşlar tarafından düzenlenen eğitim faaliyetlerine Yatırım Destek Ofisi olarak

katılım sağlanmaktadır. Yatırım Destek Ofisi'nin düzenlediği eğitim faaliyetleri aşağıdaki gibidir.

- Ticari Bilgi ve İstihbarat Eğitimi
- Devlet Destekleri Bilgilendirme Toplantısı
- Döngüsel Ekonomi Toplantısı
- Sanayicilere ve Girişimcilere Yönelik Şirket Birleşmeleri ve Melek Yatırımcılık Eğitimi
- TechAnkara Maker Programı Bir Ayda Oyun Geliştirme Eğitimi
- TechAnkara Maker Programı Robot Geliştirme Eğitimi
- Outspeed Start-up Proje Yönetimi Eğitim Kampları

Katılım sağlanan eğitimler ise şöyledir:

- Horizon 2020 Bilgi Çoğaltıcıları Eğitimi
- EaSI Programı Bilgilendirme Eğitimi
- ENHANCER Webinar Serisi Semineri
- Ufuk2020 KOBİ Destek Programları Bilgi Günü Katılımı
- E-TUYS Başvuru ve Uygulama Süreçleri Eğitimi
- Cosme Teklif Çağrılarını Çevrimiçi Bilgilendirme Eğitimi
- TÜBİTAK Destekleri Bilgilendirme Eğitimi
- Bölgesel Kalkınma Fonu Bilgilendirme Eğitimi
- Ticaret Bakanlığı İhracat Odaklı Destekler Bilgilendirme Eğitimi
- Uluslararası İşgücü, Çalışma İzinleri ve Yabancıların Çalıştırılması Konusunda Online Bilgilendirme Eğitimi
- Amerika ile Ticari İşbirliği Fırsatları Webinarı

Yatırım Teşvik Belgesi Faaliyetleri

Yeni sisteme göre 2018 yılı Temmuz ayı itibarıyla teşvik belgesi başvuru girişleri E-TUYS sistemi üzerinden yapılmaya başlanmıştır, Ajansa başvuru yapılması usulü ortadan kalkmıştır. 2018 Temmuz öncesi başvuruların takip formları ise alınmaya devam edilmektedir. Bu çerçevede 2020 yılı içerisinde 5 adet yatırım takip formu sisteme girilerek yatırım izlemeleri gerçekleştirilmiştir.

Yatırım Destek Ofisi firmalara rehberlik sağlayarak yatırım teşvik sistemi ve devlet destekleri hakkında bilgilendirmeler gerçekleştirilmiştir.

Yatırım Teşvik Belgesi Tamamlama Ekspertizi Faaliyetleri

2020 yılı içerisinde 2 adet yatırım teşvik belgeli yatırımcının, belgelerinin tamamlama ekspertizi işi Ajans tarafından gerçekleştirilmiştir.

3.3.3. Tanıtım Faaliyetleri

Ankara Kalkınma Ajansı, faaliyet gösterdiği bölgeyi ve bölgede mevcut yatırım imkân ve potansiyellerini tanıtmak amacıyla çeşitli etkinliklere katılmakta ve ayrıca farklı platformlarda faaliyetler gerçekleştirmektedir.

2020 yılında COVID-19 salgını nedeniyle pek çok fuar ve etkinlik iptal edilmiş olmasına rağmen, Ankara'nın yurt içinde ve yurt dışında tanıtımının yapılmasına yönelik faaliyetler çevrim içi ortama taşınarak sürdürülmüştür.

- Ankara Kalkınma Ajansı Paydaş Tanınırlık ve Algı Analizi Çalışması
- Matematik Öğretimi İçin Oyun Geliştirme Yarışması
- Ankara Kalkınma Ajansı Online E-Ticaret/E-İhracat Semineri
- Mesleki ve Teknik Lise Öğrencilerine Yönelik Üç Boyutlu Modelleme ve Eklemeli Üretim Teknolojileri Eğitimi Sertifika Töreni
- Ankara Kalkınma Ajandası Dergisi (2020/1. ve 2. Sayısı)
- Discover Ankara İngilizce Broşürü
- Discover Ankara Rusça Broşürü
- Discover Ankara Arapça Broşürü
- Sağlık ve Termalin Başkenti Ankara İngilizce Broşürü
- Sağlık ve Termalin Başkenti Ankara Rusça Broşürü
- Sağlık ve Termalin Başkenti Ankara Türkçe Broşürü
- İngilizce Ankara Haritası
- Türkçe Ankara Haritası
- Ankara Kalkınma Ajandası Dergisi (2020/Temmuz-Eylül ve Ekim-Aralık basımları)
- 2021 Ankara Takvimi
- “Ankara Vakıf Eserleri” Yeniden Basımı
- “Seyahların Gözüyle Ankara” Yeniden Basımı
- “Prestij Ankara Kitabı” Yeniden Basımı

Bölgesel tanıtım, yatırımlar ve yatırım ortamı ile ilgili toplantılar, turizm aktiviteleri, fuarlar, sektörel toplantılar, heyetler, bilimsel faaliyetler, kongreler, sempozyumlar, çalıştaylar ve bilgilendirme toplantıları gibi aktivitelere katılım sağlanarak Ankara'nın yurt içinde ve yurt dışında tanıtımının yapılması sağlanmıştır.

3.3.3.1. Ankara Kalkınma Ajansı Paydaş Tanınırlık ve Algı Analizi Çalışması

Ankara Kalkınma Ajansı'nın paydaşları tarafından bilinirliğinin ölçülmesi ve Ajans'tan beklentilerin ortaya konulması amaçlarıyla daha önce 2011, 2014 ve 2016 yıllarında olmak üzere üç kez Paydaş Algı Analizi çalışması gerçekleştirilmiştir. Bu çalışmalarda paydaşlara Ajans'ın bilinirliği, paydaşların Ajans üzerine olan algıları ve Ajans'tan beklentilerini ölçmeye yönelik sorular içeren anketler uygulanmıştır. Ankara Kalkınma Ajansı'nın 2017-2021 Kurumsal Stratejik Planı hedefleri doğrultusunda paydaş algı analizi çalışmasının 2020 yılında da tekrarlanması kararlaştırılmıştır. Bu kapsamda 14 soru içeren “**Paydaş Tanınırlık ve Algı Analizi Anketi**” hazırlanmış ve çevrim içi olarak paydaşlara iletilmiştir. Ajans'ın web sitesi ve sosyal medya hesapları üzerinden duyurulan anket hakkında bilgilendirme, aynı zamanda Ajans'ın paydaş veri tabanına kayıtlı kişilere de e-posta yoluyla yapılmıştır. Anket 27 Şubat-30 Nisan 2020 arası çevrim içi platformda yanıtlara açık tutulmuştur. Bu süreç boyunca 285 paydaş anketi yanıtlamıştır. Bu paydaşlar içerisinde kamu kurumları, özel sektör, STK, akademik yapı temsilcileri olduğu gibi girişimciler, öğrenciler, oda ve borsa

çalışanları gibi çok çeşitli gruplar da yer almaktadır. Çalışma kapsamında elde edilen 285 anketin sonucu tanınırlık, algı düzeyi, memnuniyet düzeyi, ihtiyaç ve beklentiler olmak üzere 4 ana başlıkta bu raporda analiz edilmiştir.

3.3.3.2. Matematik Öğretimi İçin Oyun Geliştirme Yarışması

Ankara Kalkınma Ajansı, COVID-19 virüsünün yarattığı olumsuz şartlar altında yazılım geliştirme ve oyun yazılımı geliştirme kapasitesine sahip kişi kurum ve şirketleri üretim ortamına çekmek üzere Türkiye Oyun Geliştiricileri Derneği (TOGED) ve ODTÜ Teknokent A.Ş. iş birliğinde Matematik Öğretimi için Oyun Geliştirme Yarışması düzenlemiştir.

Yarışma kapsamında ülkemizin önemli bir sorunu olan matematik öğretimini uzaktan eğitimi destekler formata uygun olarak daha kolay bir duruma getirecek çözümleri desteklemek üzere 3., 4. ve 5. sınıflarda öğretilen matematik derslerinin tamamı ya da bir bölümü için oyun yazılımlarının geliştirilmesi hedeflenmektedir. Katılımcılardan yoğun ilgili gören yarışmaya 59 oyun için başvuru yapılmıştır. Sektör temsilcileri tarafından başarı olarak nitelendirilen bu katılım oranına yarışma süresince paydaşlar tarafından yapılan bilgilendirmelerin, duyuruların ve mentorlerle yarışmacı adaylarını bir araya getiren canlı yayın etkinliklerinin katkısı olduğu düşünülmektedir. Yarışma kazananları jüri değerlendirmesi sonrası belirlenmiş ve 10 Temmuz 2020'de zoom platformu üzerinden düzenlenen ödül töreniyle açıklanmıştır. Aynı zamanda Youtube üzerinden canlı olarak yayınlanan ödül töreniyle yarışmada birincilik ödülünün sahibi Bilgelik Yolunda oyunu ile Mustafa Mert ALADAĞ ve Furkan AĞCA olmuştur. İkincilik ödülü Sayı Dönüştürücü isimli oyun ile Fazlı Boztaş'a, üçüncülük ödülü ise Doktor Matematik oyunuyla Muhammed Atmaca ve Ali Atmaca'ya verilmiştir.

3.3.3.3. Ankara Kalkınma Ajansı Online E-Ticaret/E-İhracat Semineri

Ankara Kalkınma Ajansı, Ankara Bölge Planı öncelikleri doğrultusunda Ankara'nın ticaret hacminin artırılması, Ankara'daki kurum ve kuruluşların e-ticaret kapasitelerinin geliştirilmesi hedefi doğrultusunda e-ticaret alanındaki çalışmalarına "Online E-Ticaret Semineri" ile devam etti. Şirketlerin dijitale taşınması, e-ticaret ve e-ihracat konulu seminer 28 Mayıs 2020 saat 18.00-20.00 arasında düzenlenmiştir.

WBS Genel Müdürü Orxan Isayev ve ebebek E-Ticaret Direktörü Emre İlban'ın konuşmacı olarak yer aldığı seminerde; E-İhracat Temel Bilgiler ve Pazar Analizi, E-İhracat Stratejisinin Kurgulanması, E-İhracata Uygun Ürün Bulma, Yurtdışı Şirket Kurulumu, Paypal Hesabının Açılması ve Diğer Ödeme Çözümleri, Lojistik ve İade Süreçleri konu başlıkları ele alındı. Seminere 4 ülkeden toplam 219 kişi katılım sağlamıştır.

3.3.3.4. Ankara Kalkınma Ajansı Çevrim İçi Kütüphanesi

Ankara Kalkınma Ajansı'nın yayınlarının yer aldığı ve 2019 yılında hizmete açılan Ankaraka Online Kütüphane, Ajans yayınlarına kolay erişim sağlamak ve tanıtmak amacıyla etkin olarak kullanılmaya devam edilmiştir.

Online Kütüphanede Ankara'nın turizm açısından, sosyoekonomik ve kültürel açıdan tanıtımına yönelik Ankara Kalkınma Ajansının çıkardığı kitaplar, broşürler, proje çıktıları,

dergiler, çalışma programları, yarışma katalogları, mevzuat ve yönetmelikler, bölge planları, sunumlar, Ankara fotoğrafları ve videoları güncellenerek yer almaya devam etmiştir. 2020 yılı sonu itibariyle, kütüphanede 21 farklı kategoride, 391 doküman bulunmaktadır. 218.863 kullanıcının ziyaret ettiği kütüphanede, 20.292 okunma ve 8973 indirme gerçekleşmiştir.

Kütüphaneye Ankara Kalkınma Ajansının web sitesinde yer alan yayınlar sekmesinden ya da www.kutuphane.ankaraka.org.tr adresinden ulaşım sağlanabilmektedir.

3.3.3.5. Discover Ankara Broşürleri

Ankara Kalkınma Ajansı'nın Ankara'nın turizm potansiyelinin harekete geçirilmesi ve sürdürülebilirliği kapsamında Başkent'in turizm altyapısının geliştirilmesi, turizm faaliyetlerinin çeşitlendirilmesi, tarihi ve doğal güzelliklerin tanıtılması amacıyla hazırladığı Discover Ankara Broşürleri 2020 yılı verileriyle güncellenmiştir.

Yapılan İngilizce içerik güncelleme çalışmalarının ardından, Arapça ve Rusça dillerine çeviri çalışmaları tamamlanan Discover Ankara Broşürleri yayına hazırlanarak basım süreci tamamlanmıştır.

3.3.3.6. Sağlık ve Termal Başkenti Ankara Broşürleri

Ankara'nın sağlık ve termal turizm potansiyelinin ulusal ve uluslararası mecralarda tanıtılması amacıyla Ankara Kalkınma Ajansı tarafından hazırlanan "Sağlığın ve Termal Başkenti Ankara" broşürü güncellenmiştir. Türkçe, İngilizce ve Rusça dillerinde hazırlanan broşürün tasarım çalışmaları tamamlanarak basımı gerçekleştirilmiştir.

3.3.3.7. Ankara Haritası Çalışması

Ankara'nın tarihi ve kültürel dokusu ile kent yaşamını anlatan ve son güncel bilgileri içeren Ankara Haritası çalışması tamamlanmıştır. Türkçe ve İngilizce dillerinde hazırlanan harita, Ankara şehir kültürünü yansıtacak bir tasarımla hazırlanarak, basımı gerçekleştirildi. Haritanın tasarımına ilişkin çalışmalarda, Ankara'da kültür alanında faaliyet gösteren sosyal girişimlerden biri olan Ankaraaks ile iş birliği yapılmıştır. Detaylı bir şehir haritası olarak hazırlanan yayında, Ankara'yı ziyaret edenlere güncel bilgi sunulması amaçlanmaktadır.

3.3.3.8. "Ankara Prestij Kitabı", "Seyyahların Gözüyle Ankara Kitabı" ve "Ankara Vakıf Eserleri" Kitapları

Ankara'nın ve Ankara'ya ait değerlerin tanıtımı amacıyla daha önce basımı yapılmış olan "Ankara Prestij Kitabı", "Seyyahların Gözüyle Ankara Kitabı" ve "Ankara Vakıf Eserleri" kitaplarının Kalkınma Ajansları Yayın Kılavuzuna uygun olarak yeniden tasarlanması ve yeniden basım işlemleri 2020 yılında tamamlanmıştır. Güncellenen üç eserin son baskıları Ankara Kalkınma Ajansı Çevrim İçi Kütüphanesi'nde erişime sunulmuştur.

3.3.3.9. Basında Ankara Kalkınma Ajansı

Ankara Kalkınma Ajansı 2020 yılı içerisinde 411 habere konu olmuştur. Bu haberlerin toplam reklam değeri 4.696.468,0 \$'dır. Yayınlanan haberlerin medya türüne bakıldığında; 296'sının gazetelerde, 87'sinin gazete eklerinde ve 25'nin dergilerde ve 3'ünün dergi eklerinde yer aldığı görülmektedir. Haberlerin 79'u ulusal, 101'i bölgesel, 230'u da yerel kaynaklı yayınlarda yer almıştır.

Ajansımız tarafından 2020 yılı içerisinde 30 adet basın bülteni hazırlanarak basın kuruluşları ile paylaşılmış, bültenlerin basında yer alması için çalışmalar yürütülmüştür. Bu bülten çalışmaları ile Ajansımızın faaliyetleri, desteklenen projelerin faaliyetleri, işbirliği içinde bulunulan paydaşların çalışma ve faaliyetleri haberleştirilmiştir.

3.3.3.10. Eğitim Faaliyetleri

Mesleki ve Teknik Lise Öğrencilerine Yönelik Üç Boyutlu Modelleme ve Eklemeli Üretim Teknolojileri Eğitimi

Ankara Kalkınma Ajansının mesleki ve teknik eğitimin geliştirilmesi ana amacına katkı sağlamak üzere Ankara İl Milli Eğitim Müdürlüğü ile ortak çalışmalar sonucu 5 Şubat 2020 tarihinde "Üç Boyutlu Modelleme ve Eklemeli Üretim Teknolojileri Eğitimi" programı düzenlendi. Ortaköy 80. Yıl Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi ve Güvercinlik Şehit Hasan Gülhan Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi'nden bilişim ve elektrik-elektronik teknoloji alanlarından öğrenciler, üç günlük eğitim boyunca Ankara Kalkınma Ajansı TechAnkara Girişimcilik Merkezinde ve ODTÜ Tasarım Fabrikası tesislerinde 3 boyutlu tasarım, modelleme ve yazıcı teknolojileri hakkında teorik bilgi aldılar, teorisi hakkında bilgi edindikleri konularda grup çalışmalarlarıyla tasarım/model geliştirerek bu model üzerinde pratik yapma şansı buldular.

Dış Ticaret Eğitimleri

Ankara Kalkınma Ajansı, Ankara Bölge Planı öncelikleri doğrultusunda Ankara'nın ticaret hacminin artırılması, Ankara'daki kurum ve kuruluşların dış ticaret kapasitelerinin geliştirilmesi hedefiyle Üniversite Öğrencilerine yönelik Dış Ticaret Eğitim Programı düzenlemiştir. Toplam 24 saatlik bir program olarak planlanan ve 29 Şubat 2020 tarihinde başlayan eğitim, 1-7-8 Mart 2020 tarihlerinde 10:30 – 13:30 saat aralığında devam etmiştir. İlk 12 saatlik kısmı Ankara Kalkınma Ajansı hizmet binasında tamamlanan eğitimlere, bu tarihten sonra COVID-19 salgını nedeniyle ara verilmiştir.

Eğitimin kalan 12 saatlik kısmı ise, 13-18 Mayıs 2020 tarihleri arasında, her gün 13:00-15:00 saatlerinde çevrimiçi ortamda tamamlanmıştır. Eğitime toplam 30 üniversite öğrencisi katılım sağlamıştır.

E-Ticaret Eğitimleri

Ankara Kalkınma Ajansı, Ankara Bölge Planı öncelikleri doğrultusunda Ankara'nın ticaret hacminin artırılması, Ankara'daki kurum ve kuruluşların e-ticaret kapasitelerinin geliştirilmesi hedefi doğrultusunda düzenlenen "E-Ticaret Eğitimleri"nin 2020 yılında içinde

bulduğumuz Covid-19 salgınıyla mücadele ve önlem yöntemleri süreci kapsamında uzaktan eğitim yöntemiyle gerçekleştirmiştir.

15 Nisan tarihinde başlayan ve toplam 24 saat süren ilk eğitim programı, 23 Nisan 2020 tarihinde sona ermiştir. Eğitim programı kapsamında dijital ticarete giriş, e-ticaret sitesinin kurulumu, tedarikçi yönetimi, dijital pazarlama ve satış, müşteri hizmetleri yönetimi, pazar yerlerinde satış, e-ihracata giriş gibi konular teorik ve uygulamalı olarak işlenmiştir. Eğitime toplam 105 kişi katılım sağlamıştır.

3-11 Temmuz 2020 tarihleri arasında toplam 24 saat süren ve ilk eğitimle aynı içerikte online platformlar üzerinden gerçekleştirilen ikinci e-ticaret eğitim programı da 113 kişinin katılımıyla gerçekleştirilmiştir.

3.3.4. Ulusal ve Uluslararası Projeler

Emergence of Creative Industries and Transformation of Economy through Innovative Technologies: Games, Wearables and New Generation Film-making – ECITE

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Rekabetçi Sektörler Programı Yaratıcı Endüstriler Çağrısı kapsamında “Emergence of Creative Industries and Transformation of Economy through Innovative Technologies: Games, Wearables and New Generation Film-making – ECITE” isimli proje önerisinde Ajans ortak olarak yer almıştır.

Ajansın ortak olarak yer aldığı ve ODTÜ tarafından Rekabetçi Sektörler Programı kapsamında sunulan bu proje 2020 yılı Mart ayı içerisinde destek almaya hak kazanmış olup, 11 Mart 2020 tarihinde ODTÜ Teknokent’te OIS (Operation Identification Sheet) toplantısına katılım sağlanmıştır. Bu toplantı akabinde başlamış olmak üzere ODTÜ, ODTÜ Teknokent ve Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından Proje Tanımlama Dokümanı geliştirilmesi süreci gerçekleştirilmiştir.

COVID-19 Krizine Yanıt ve Dayanıklılık Projesi

Japonya Hükümeti finansmanı ile Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP), Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ve ilgili kalkınma ajansları tarafından COVID-19 Krizine Yanıt ve Dayanıklılık Projesi yürütülmektedir. Proje kapsamında 2020 yılında turizm, tekstil, lojistik, gıda, makine ve otomotiv sektörlerine yönelik bölgesel düzeyde kırılğan sektör analizi ve kırılğan sektörlerdeki işletmeler için pazar analizi çalışmaları yürütülmeye başlanılmış, bu kapsamda Ankara bölgesi için makine sektörü için çalışmalar gerçekleştirilmiştir. Sektörde faaliyet gösteren işletmelere yönelik online bir anket çalışması uygulanmış, 15 Aralık 2020 tarihinde sektörün önde gelen temsilcileri ile bir odak grup toplantısı gerçekleştirilmiştir. Bu çalışmaların sonuçları 2021 yılı ilk çeyreğinde raporlanacaktır. Ayrıca, 18-29 yaş arası eğitimine devam etmeyen ve istihdamda yer almayan gençlere yönelik Dijital Beceri Geliştirme Sertifika Programı 2021 yılı içerisinde düzenlenecektir.

Enhancer Projesi

Avrupa Birliği tarafından fonlanan ve Uluslararası Göç Politikaları Geliştirme Merkezi (ICMPD) tarafından, T.C Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü koordinasyonu ile yürütülen “Sürdürülebilir Sosyo-Ekonomik Entegrasyon İçin

Girişimcilik Kapasitelerinin İyileştirilmesi Projesi” (ENHANCER) projesinin temel amacı, geçim kaynağı ve istihdam imkanları aracılığıyla geçici koruma altındaki Suriyelilerin ev sahibi topluluklara katılımına katkıda bulunmaktır. 32 milyon avro bütçeli bu projenin paydaşlarından biri de Ankara Kalkınma Ajansı’dır. Ocak 2020’de başlayan proje, İstanbul, Şanlıurfa, Gaziantep, Adana, Mersin, Bursa, İzmir, Ankara, Konya, Kayseri ve Hatay olmak üzere 11 ilde 48 ay boyunca uygulanacaktır. Projenin hedefleri: yeni ürünler ve pazarların oluşturulmasına uygun bir ortam ve destek sağlayarak geçici koruma altındaki Suriyelilerin ve ev sahibi toplulukların girişimci etkinliklerini artırmak, ev sahibi topluluklar ve geçici koruma altındaki Suriyeliler için en etkin ve kapsayıcı ekosistemler olarak yerel girişimcilikleri değerlendirmek, ulusal düzeyde politika üretimi ve yürütülmesinin koordinasyonunu geliştirmektir.

Outspeed Start-up

PMI Türkiye’nin yönetiminde ve PMI Slovenya, PMI Fransa ve PMI Bulgaristan işbirliğiyle yürütülen, AB tarafından fonlanan Outspeed Startup Projesi Ajansımızın iştirakçi olarak desteklediği bir proje oldu. Amacı, proje yönetimi araç ve tekniklerini, özellikle çevik ve yalın yaklaşımları kullanarak Startupların temel yapılarını, organizasyonunu ve yönetimini güçlendirmek olan proje ile 2020 yılı boyunca yürütülmüş olan Mentorluk Programına katılım sağlayan hem girişimciler hem de mentorlara yönelik 2 webinar gerçekleştirildi.

Adapt4Climate

87.500 Euro’luk toplam bütçesi olan Adapt4Climate eylem başlığında olan proje; Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü’nün koordinasyonunda yürütülen İklim Değişikliğine Uyum Hibe Programı’na sunulmak üzere hazırlanmıştır. Başvuru sahibi olarak Sosyal Sorumluluk Derneği ile eş başvuran konumunda olan Ankara Kalkınma Ajansı birlikte projeyi sunmuştur.

4. KURUMSAL KABİLİYET ve KAPASİTENİN DEĞERLENDİRİLMESİ

4.1. Üstünlükler ve Zayıflıklar

Ankara Kalkınma Ajansı Stratejik Planlama çalışmaları kapsamında yürütülen GZFT analizi sonucu ortaya çıkan üstün yönler aşağıda sıralanmıştır.

4.1.1. Üstünlükler

Nitelikleri ve Öğrenme Kapasitesi Yüksek İnsan Kaynağı

Ajansın sahip olduğu insan kaynağı, farklı disiplinlerden gelen tamamı yüksek eğitimli ve en az bir yabancı dil bilen personelden oluşmaktadır. Eğitim durumlarına bakıldığında Ankara Kalkınma Ajansı insan kaynağının en belirgin özelliği öğrenme kapasitesinin yüksek oluşudur. Sürekli değişen ve gelişen bölgesel kalkınma alanında Ankara gibi dinamik bir bölgede faaliyet gösteren Ajans için personelin bu niteliği kritik bir önem taşımaktadır.

Esnek ve Dinamik Yapı

Ajansın tabii olduğu mevzuat ve sahip olduğu kurumsal yapı, etkin ve hızlı hareket etmeye yönelik tasarlanmıştır. Bu durum güçlü insan kaynağı ile bir araya geldiğinde, kısa zamanda

sonuç üretecek faaliyetlerin gerçekleştirilmesine imkân tanımaktadır. Ajans bünyesinde farklı disiplinler ve deneyimlere sahip uzmanların varlığı ve birimler arası geçiş esnekliği sayesinde uzmanlar hızlı bir şekilde mobilize olup, birçok konuda araştırmalar yapabilmekte ve bu çalışmalar sonucunda politika dokümanları oluşturabilmektedir. Kurumsallaşma sürecinde Ajansın bu esnek ve dinamik yapısı daha da güçlendirilmektedir.

Kalkınmayla ilgili Fikirler Geliştirme ve Uygulama Süreçlerine Geniş Çevrelerin Katılımını Sağlama Kapasitesi

Ajansın faaliyetlerinin gerçekleştirilmesinde temel yaklaşım, katılımcılığın azami düzeyde sağlanmasıdır. Bu yaklaşım, bölge planlama sürecinden itibaren uygulanmakta olup paydaşlar üzerinde olumlu etki bırakmaktadır. Ajans, katılımcı anlayışını devam ettirerek geniş çevrelerin dahil olduğu kalkınma yaklaşımlarını benimseyip tüm paydaşlarla iş birliği süreçlerini etkin bir şekilde yönetmeye devam etmektedir.

Etkin İç Denetim Faaliyetleri

Ankara Kalkınma Ajansı İç Denetim Hizmetleri, iç kontrol ve iç denetimlerle ilgili olarak kurumsal kapasitesini güçlendirmek ve uluslararası standartlar çerçevesinde çalışmalarını yürütmek için üyesi olduğu alanında dünyada öncü kuruluş “Information Systems Audit and Control Association” (ISACA) tarafından verilen “Certified Information Systems Auditor” (CISA) sertifikasını almıştır.

Hesap ve faaliyetinin denetimini bir kurumsal güvence olarak kabul eden Ankara Kalkınma Ajansı, kurumsal ölçekte iyi yönetişimin temel ilkelerinden olan şeffaflık ve hesap verebilirlik açısından ulusal ve uluslararası boyuttaki standartlara ulaşma hedefi doğrultusunda; Kalkınma Ajansları Yönetim Sistemi (KAYS) ve diğer elektronik platformların daha yoğun ve yaygın olarak kullanılmaya başlamasıyla kurumsal iç denetimin bilgi sistemleri alanındaki kontrol ve denetim yetkinliğini artırmak için iç denetçisinin Certified Information Systems Auditor (CISA) olmasını sağlamıştır.

4.1.2. Zayıflıklar

Ankara Kalkınma Ajansı'nın Sahip Olduğu Bütçenin Ankara için Yetersiz Kalması

Ajansa tahsis edilen yıllık bütçe “sürdürülebilir kalkınmanın hızlandırılması ve bölge içi gelişmişlik farklarının azaltılması” misyonu ve “küresel ölçekte ekonomik, kültürel ve siyasi bir başkent olma” vizyonu ile hareket eden geniş ölçekli bir bölge için gerekli olan meblağa kıyasla yetersiz kalabilmektedir. Tüm paydaşlar Ajans'ın mali destek vermesi yönünde bir beklenti içindedir ancak Ajansın kendi uygulayacağı faaliyetlerin bölge için önemi de gözden kaçırılmamalıdır.

Bölgesel Uzmanlaşmanın Henüz Kazanılmamış Olması

Bölgesel kalkınma konusunun genişliğinin yanında ekonomik, sosyal ve çevresel alanlardaki gerekli müdahalelerin çeşitliliği gibi nedenlerle bölgesel kalkınmada uzmanlaşmanın sağlanması uzun zaman almaktadır. Henüz genç bir kurum olan Ankara Kalkınma Ajansı bu alanda önemli adımlar atmış olup, bu uzmanlığın içselleştirilmesi için çalışmalara devam edilmektedir.

4.2. DEĞERLENDİRME

Ajans 2020 yılında, Ankara Bölge Planı 2014-2023 ve On Birinci Kalkınma Planında yer alan öncelikleri değerlendirerek planlama, analiz, koordinasyon ve destek sağlama faaliyetlerini yerine getirmiştir. Bu kapsamda orta vadeli perspektifte Ankara Kalkınma Ajansı “girişimcilik ekosisteminin geliştirilmesi”, “Ankara sanayisinin üretim ve ihracatında yüksek ve orta yüksek teknolojiye dayalı ürünlerin payının artırılması ve dışa bağımlılığın azaltılması”, “Ankara’nın bilişim ekosisteminin geliştirilmesi” ile “alt bölgelerin geliştirilmesi” ve “kırsal alanlarda inovasyon” gibi alanlara yönelik çalışmalar gerçekleştirilmiştir.

Önümüzdeki yeni dönem içerisinde Ankara Kalkınma Ajansı’nın stratejik yönelimi de bu eksenler etrafında şekillenecek olup, Ajans sahip olduğu enstrümanları ve yetkilerini artırması ile bu alanlarda daha da etkin bir rol oynayacaktır. Yine bu dönem içerisinde Ajans için öncelikli yönelimlerden birisi de bölgeye çekilen ulusal ve uluslararası fonların miktarını artırmak ve böylece bölgede fark yaratmayı amaçlamaktır. Bu anlamda başta AB kaynaklı fonlar olmak üzere, Ajans’ın kullandığı dış kaynak destekli projelerin sayısı artmakta ve bu anlamda Ajans’ın fon yönetmedeki becerisi de giderek gelişmektedir.

Bu amaçla birlikte zaten hali hazırda paydaşlarla güçlü bir iş birliği olan Ankara Kalkınma Ajansı, bu iş birliği alanlarına kurulan proje ortaklıklarıyla daha da derinlik katarak bölgedeki olumlu imajını ve katalizör algısını daha da güçlendirmektedir. Böylelikle bölgedeki pozisyonunu daha da güçlendirerek güvenilirlik algısını da beslemektedir. Sonuç olarak Ankara Kalkınma Ajansı, kaynaklarını ve kaynak yaratma yeteneklerini Ankara için belirlenen öncelikli politika alanlarına odaklayarak, ilgili paydaşları da süreçlere dâhil ederek bölge için değer üretmeye devam etmektedir.

5. ÖNERİ VE TEDBİRLER

“Ankara’yı ekonomik, kültürel ve siyasal açıdan küresel bir başkente dönüştürecek kalkınma stratejilerinin geliştirilmesi ve hayata geçirilmesinde öncü olmak” vizyonu ile hazırlanan Ajans stratejik planı ile Ajans stratejik amaçları ve bunlara ulaşmayı sağlayacak hedefler belirlemiştir. Bu doğrultuda Ajans misyon ve vizyonunun gerektirdiği öncelikleri, geniş bir yelpazede yer alan ve çeşitlilik gösteren paydaşlarının farklı beklenti ve önerilerini ve çevre koşullarındaki değişim ve eğilimleri göz önüne alındığında, bölgesel ölçekte “fikir geliştirme”, “bilgi” ve “danışma merkezi” olarak konumlandırılmış ve söz konusu konum stratejisinin hayata geçirilebilmesi için gerekli olan yetkinlikler “bilgi yönetimi yetkinliği” ve “operasyon yönetim yetkinliği” olarak belirlenmiştir.

Mesleki uzmanlaşma hususunda personelin ihtiyaç duyduğu zaman ve imkânın tanınması gerekmektedir. Teşvik Sistemi ile ilgili olarak bölgede tanıtıcı ve bilgilendirici faaliyetler yürütülmesi potansiyel yatırımcıların bölgeye ilgisinin artırılması ve bölgeye yeni yatırımcılar çekilmesi açısından önemlidir. Yabancı temsilcilik, misyon ziyaretleri ile yurt dışındaki ilgili etkinliklere katılarak bölge tanıtımının yapılması ve görünürlüğünün artırılması önemlidir. Uluslararası kuruluşlarla yapılacak iş birliği sonucunda Ajans’ı uluslararası düzeyde çalışmalar yapan ve iş birliğinde bulunan bir kuruluş haline getirmek de ayrıca önem taşımaktadır.

Diğer taraftan kalkınma ajanslarının dönüşümü ile ilgili Bakanlık tarafından başlatılan çalışmalar ve mali destek programları ile ilgili değişiklik beklentileri Ajans'ın çalışmalarını etkilemektedir. Başlatılan çalışmaların tamamlanması ile ajansların stratejik planlarının uyumlulaştırılması önemli bir adım olacaktır.

Onay Makamı

Zekai EFEOĞLU
Ankara Kalkınma Ajansı
Genel Sekreter V.

.../.../2020